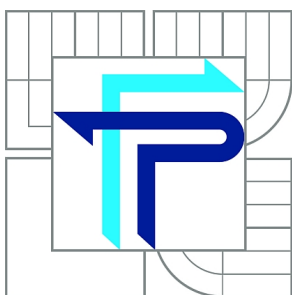

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

FINANCOVÁNÍ PODNIKATELSKÝCH AKTIVIT

FINANCING OF BUSINESS ACTIVITIES

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. JANA KLIMKOVA

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. MARTIN SLEZÁK

BRNO 2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Klimkova Jana, Bc.

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Financování podnikatelských aktivit

v anglickém jazyce:

Financing of Business Activities

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

KALABIS, Z., Bankovní služby v praxi. 1. vydání Brno: Computer Press, 2005. 148 s. ISBN 80-251-0882-1.

STROUHAL, J., Finanční řízení firmy v příkladech: [co odhalí finanční analýza, kdy je investice výhodná]. 1. vydání Brno: Computer Press, 2006. 178 s. ISBN 80-251-0913-5.

KONEČNÝ, M., Finance podniku. 7. doplněné vydání Brno: Zdeněk Novotný, 2005. 86 s. ISBN 80-7355-053-9.

VALACH, J., Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 2. přepracované vydání Praha: Ekopress, 2005. 465 s. ISBN 80-86929-01-9.

POLIDAR, V., Management bank a bankovních obchodů, 2. vydání Praha: Ekopress 1999. 450 str. ISBN 80-86119-11-4.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martin Slezák

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

---

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

V Brně, dne 24.05.2010

Abstrakt

Predmetom bakalárskej práce „Financování podnikatelských aktivit“ je analýza možností a kritérií výberu najefektívnejšej formy financovania činnosti podniku. V teoretickej časti som sa zamerala na vymedzenie jednotlivých foriem financovania podnikateľských aktivít. V praktickej časti navrhujem spôsob financovania pre podnik Omniplast s.r.o..

Abstract

The goal of this thesis „Financing of business activities“ is an analysis of the possibilities and criterions of the form of financing selection . In the theoretical part I concentrate on defining individual form of financing of business activities. In the practical part I propose a form of financing for the company Omniplast s.r.o..

Klíčové slová

Akcia, rizikový kapitál, úver, factoring, forfaiting, leasing, pohľadávka

Key words

Share, venture capital, credit, factoring, forfaiting, leasing, liability

Bibliografická citácia mojej práce:

KLIMKOVA, J. *Financování podnikatelských aktivit*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 74 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Martin Slezák.

Čestné prehlásenie

Prehlasujem, že predložená bakalárska práca je pôvodná a spracovala som ju samostatne. Prehlasujem, že citácia použitých prameňov je úplná, že som vo svojej práci neporušila autorské práva (v zmysle Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorskom a o právach souvisejících s právem autorským).

V Brne dňa 31. mája 2010

.....

Podpis autora

OBSAH

ÚVOD	9
1 CIEĽ PRÁCE	10
2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE	11
2.1 Charakteristika podnikových financií	11
2.2 Formy financovania podniku	12
2.2.1 Členenie foriem financovania podnikateľských aktivít	12
2.3 Externé zdroje financovania podniku	14
2.3.1 Vklad majiteľa	15
2.2.1.1 Akcie	16
2.3.2 Dlhové financovanie	18
2.3.2.1 Bankové úvery	18
2.3.2.2 Bankové záruky	20
2.3.2.3 Mikrofinancovanie	21
2.3.2.4 Obligácie	21
2.3.3 Obchodný úver a zálohy	22
2.3.3.1 Zálohy	23
2.3.4 Osobitné formy financovania	24
2.3.4.1 Leasing	24
2.3.4.2 Factoring	26
2.3.4.3 Forfaiting	28
2.3.5 Dotácie a dary	30
3 PRAKTICKÁ ČASŤ	31
3.1 Predstavenie spoločnosti	31
3.2 Finančná analýza spoločnosti	32
3.2.1 Index IN05- Index dôveryhodnosti českého podniku	33
3.2.2 Rozdielové ukazovatele	34
3.2.2.1 Čistý pracovný kapitál	34
3.2.2.2 Čisté pohotovité prostriedky	35
3.2.3 Pomerové ukazovatele	36
3.2.3.1 Ukazovatele rentability	36
3.2.3.2 Ukazovatele zadĺženosti	38

3.2.3.3 Ukazovatele likvidity	40
3.2.3.4 Ukazovatele aktivity	42
3.2.4 Zhrnutie finančnej analýzy	45
3.3 Stávajúce zdroje financovania spoločnosti	47
3.4 Factoring na českom trhu.....	49
3.4.1 ČSOB Factoring.....	52
3.4.2 Factoring ČS	55
3.4.3 NLB Factoring	56
4 NÁVRH VHODNÉHO RIEŠENIA PRE SPOLOČNOSŤ OMNIPLAST S.R.O.....	59
ZÁVER	62
Zoznam použitých zdrojov	63
Zoznam použitých skratiek	69
Zoznam grafov a tabuliek	70
Zoznam príloh.....	70

ÚVOD

Každá spoločnosť vstupujúca na trh výrobkov a služieb musí byť určitým spôsobom financovaná, tzn, musí mať nejaký majetok, z ktorého bude financovať všetkú svoju činnosť. Bez majetku nemôže byť spoločnosť založená ani nemôže existovať. Spoločnosť by mala väčšinu svojich činností hradiť z vlastných zdrojov. Tento stav je ideálny, ale reálnemu fungovaniu jednotlivých spoločností je viacej či menej vzdialený. Skutočné spoločnosti nemajú dostatočné množstvo vlastných finančných prostriedkov, a preto sú nútené potrebné peniaze získavať z externých zdrojov.

V teoretickej časti mojej bakalárskej práce rozčlením zdroje financovania podniku z rôznych hľadísk. Budem sa snažiť sprehľadniť širokú ponuku možností financovania. Vzhľadom k obmedzenému rozsahu práce nebude možné podrobne opísať všetky druhy financovania, preto sa následne podrobnejšie zameriam len na rozdelenie externých foriem financovania prevádzkovej činnosti podniku. Opíšem ich výhody a nevýhody.

V praktickej časti práce predstavím spoločnosť Omniplast s.r.o., ktorá sa špecializuje na dodávky plastových dosiek a fólií určených hlavne na reklamy a pre stavebný priemysel. Podrobím podnik finančnej analýze, aby som zistila jej finančný stav. Pokúsim sa navrhnúť lepšiu formu financovania pre jej podnikateľské aktivity tak, aby sa podniku zlepšili problematické ukazovatele.

1 CIEĽ PRÁCE

Hlavným cieľom mojej bakalárskej práce je charakterizovať jednotlivé formy financovania podnikateľských aktivít a navrhnúť vhodnú formu financovania pre spoločnosť Omniplast s.r.o.. Aby bolo možné splniť hlavný cieľ je nutné stanoviť si nasledujúce dielčie ciele:

- zmapovať možnosti financovania podnikateľských aktivít a tieto poznatky stručne a prehľadne zhrnúť do teoretickej časti práce,
- predstaviť spoločnosť Omniplast s.r.o.,
- previesť finančnú analýzu podniku z dostupných výkazov a interpretovať výsledky tejto finančnej analýzy,
- navrhnúť podniku možné riešenie pre zlepšenie situácie.

K naplneniu vytýčených cieľov budem využívať metódy deskripcie, analýzy a komparácie.

2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ PRÁCE

2.1 Charakteristika podnikových financií

Založenie podniku, jeho fungovanie, rôzne formy spojovania a zánik sú v tržnej ekonomike doprevádzané pohybom peňažných prostriedkov, podnikového kapitálu a finančných zdrojov.

Peňažné prostriedky podniku sú stavová veličina: zachycujú stav peňazí podniku v určitom časovom okamžiku. Sú prirodzene najlikvidnejšou zložkou celkového podnikového majetku, okamžite použiteľnou pre úhradu jeho záväzkov. U terminovaných foriem vkladov je však potreba rešpektovať určitú relevantnú obmedzenosť v možnostiach jeho okamžitého použitia, vyplývajúcu z povahy týchto vkladov. Preto sú často v praxi peňažné prostriedky chápané v užšom slova zmysle ako hotovosť, krátkodobé vklady v peňažných ústavoch a rôzne formy ekvivalentov peňažných prostriedkov (tj. cenín, šekov, poukázok na tovar a služby). Veľkosť peňažných prostriedkov je východiskom pre posudzovanie platobnej situácie (platobnej schopnosti, resp. neschopnosti) podniku v určitom okamžiku, kedy porovnávame stav peňažných prostriedkov s peňažnými záväzkami.

Vedľa peňažných prostriedkov súvisí so vznikom, fungovaním a zánikom podniku- *podnikový kapitál*. Z hľadiska ekonomickej teórie rozumieme podnikovým kapitálom jeden z troch výrobných vstupov (práca, pôda a kapitál). Vo financiách a účtovníctve sa obvykle podnikový kapitál chápe ako súhrn všetkých peňazí., vložených do celkového majetku podniku vlastními (vlastný kapitál) a veriteľmi (dlhy a cudzí kapitál).

Finančný majetok je tá časť podnikového majetku, ktorá vedľa peňažných prostriedkov zahrňuje aj iné finančné aktíva, hlavne rôzne druhy krátkodobých a dlhodobých cenných papierov. Účelom nepeňažnej časti finančného majetku je dlhodobé a krátkodobé zhodnotenie prebytočných peňažných prostriedkov vo forme dividend, úrokov, podielov na zisku apod.. Zároveň umožňuje kontrolovať činnosti iných ekonomických subjektov.(11)

2.2 Formy financovania podniku

V priebehu existencie firmy dochádza k neustálemu finančnému kolobehu. Na počiatku svojej existencie musí mať firma dostatok finančných zdrojov, aby ich mohla investovať do aktív nutných k prevádzke. Tieto aktíva potom generujú určité finančné prostriedky, ktoré sú použité buď na udržanie či navýšenie kapitálovej vybavenosti alebo sú inak vhodne investované. Subjekt, ktorý je zodpovedný za chod firmy po finančnej stránke, je spravidla finančný manažér. Ten je vo svojej podstate prostredníkom medzi firmou a finančným trhom, rozhoduje o tom, aké finančné operácie bude firma uskutočňovať.(5)

Každá spoločnosť využíva k financovaniu svojich činností rôzne zdroje. Je účelné jednotlivé formy financovania rozlišovať. K členeniu spôsobov financovania spoločností sa používajú určité kritéria, a to hlavne členenie podľa vlastníckeho pôvodu kapitálu, podľa doby splatnosti použitých finančných zdrojov, podľa pravidelnosti financovania podnikovej činnosti, podľa toho či sa jedná o zdroje interné alebo externé a podľa meny, v ktorej sú zdroje financovania poskytované.(4)

2.2.1 Členenie foriem financovania podnikateľských aktivít

Podľa vlastníckeho pôvodu kapitálu:

- *Vlastný kapitál (vlastné zdroje)*- položky, ktoré do spoločnosti vložili jej vlastníci, položky vyprodukované vlastnými aktivitami a základný kapitál spoločnosti,
- *Cudzí kapitál (cudzie zdroje)*- všetky záväzky spoločnosti (voči štátu, zamestnancom, dodávateľom, bankové úvery, emisie podnikových obligácií, zmenky a ďalšie záväzky).

Podľa doby splatnosti použitých finančných zdrojov:

- *Krátkodobé finančné zdroje*- ich splatnosť neprekračuje jeden rok; krátkodobé finančné zdroje sa používajú k financovaniu bežných rutinných činností, ktoré sú základom či náplňou existencie spoločnosti. Je nutné zaistiť, aby tieto

činnosti boli sústavné a nedochádzalo k výkyvom. Jedná sa teda o stanovenie potrebnej výšky obežného majetku a financovanie bežných činností,

- *Strednedobé finančné zdroje*- splatnosť od jedného roku do štyroch či piatich rokov,
- *Dlhodobé finančné zdroje*- splatnosť dlhšia ako päť rokov; dlhodobé finančné zdroje sa v spoločnostiach používajú hlavne na financovanie podnikových investícií do investičného majetku a na financovanie časti obežného majetku, ktorá má trvalý charakter.(12)

Pri rozhodovaní o jednotlivých formách financovania je nutné rešpektovať tzv. „zlaté bilančné pravidlo“, ktoré nám hovorí, že krátkodobé záväzky by mali byť financované pomocou krátkodobých zdrojov a dlhodobé záväzky je nutné financovať dlhodobými zdrojmi.

Podľa pravidelnosti financovania podnikovej činnosti:

- *Financovanie bežné*- v prípade bežného (prevádzkového) financovania sa jedná o vynakladanie peňazí na bežné činnosti (bežná prevádzka spoločnosti). Bežné financovanie zahŕňa nákup materiálu, úhradu mzdových a osobných nákladov, výdaje za energie, paliva, platenie nájomného, prepravného, daní, náklady na reklamu, splácanie krátkodobých záväzkov, výplaty dividend a iné „bežné“ výdaje, (9)
- *Financovanie mimoriadne*- jedná sa o financovanie pri založení spoločnosti, jej rozšírení, fúzach či iných formách spojovania, pri krízovom riadení a likvidácii podniku.

Podľa toho, či sa jedná o zdroje interné alebo externé:

- *Interné zdroje*- jedná sa o zdroje, ktoré boli vytvorené vlastnou činnosťou spoločnosti, patria sem hlavne fondy zo zisku, nerozdelený zisk a zisk bežného obdobia,
- *Externé zdroje*- zdroje získané mimo spoločnosť. Za externé zdroje považujeme tiež niektoré zdroje vlastné (akciový kapitál, kapitálové fondy) a niektoré zdroje cudzie (úvery, pôžičky, leasing,...).

Podľa meny, v ktorej sú zdroje financovania poskytované:

- *Zdroje v CZK*
- *Zdroje v inej mene*- hlavne v EUR a USD.

Vzhľadom k rozsahu bakalárskej práce sa budem ďalej zaoberať len externými zdrojmi financovania podnikateľských aktivít.

2.3 Externé zdroje financovania podniku

Za externé zdroje financovania sa považujú všetky zdroje, ktoré do podniku prichádzajú zvonka od iných subjektov, a to bez ohľadu na to, či ide o iné podniky, banky, poisťovne, či štát. Zastúpenie externých zdrojov v českých podnikoch je približne 40%, Síce tvoria menšiu časť financovania, ale sú zd'aleka rozmanitejšie, čo vyplýva z možností finančného trhu.

K externým zdrojom financovania patrí:

- vklad majiteľa a jeho ďalšie zvyšovanie,
- dlhové financovanie- bankové úvery, obligácie, mikrofinancovanie,
- obchodný úver a zálohy,
- osobitné formy financovania ako sú leasing, factoring, forfaiting,
- dotácie a dary.

Za primeraného rozsahu má externé financovanie tieto základné výhody:

- umožňuje presnejšie reagovať na zmeny podnikového kapitálu,
- umožňuje rozsiahlejšiu tvorbu, pružnejšie a rýchlejšie reakcie na tvorbu kapitálu (na rozdiel od odpisov),
- ak dlžný podnik riadne a včas plní svoje záväzky voči veriteľom, umožňuje využitie externých zdrojov pôvodným vlastníkom zachovať si plnú kontrolu nad podnikom a nerozdeľovať svoje vlastnícke podiely priberaním ďalších spoločníkov či akcionárov,

- podnik využívajúci ekonomicky efektívnym spôsobom dlhové financovanie môže rýchle rásť, rozširovať a upevňovať svoj tržný podiel ako významný predpoklad konkurencieschopnosti (napr. tým, že úspešná investícia do moderných technológií podniku umožní podniku predávať firemné produkty na cieľové trhy s vyššou pridanou hodnotou),
- podnik môže po dlhovom financovaní regulárne využívať pozitívny efekt finančnej páky, ktorý sa dostavuje vtedy, keď prevyšujú výnosy z použitia cudzích zdrojov explicitné náklady daného dlhu- pozitívnym efektom je tu zvyšovanie rentability vlastného kapitálu,
- významnou výhodou dlhového financovania je, že spravidla býva lacnejšie než financovanie podnikania z vlastných zdrojov,
- priemerné dlhové financovanie, ktoré neohrozuje firemnú finančnú stabilitu, môže v dôsledku vyvolaných synergických efektov prispievať k rastu hodnoty podniku.(3)

2.3.1 Vklad majiteľa

Základným externým zdrojom, ktorým podnik získava vlastný kapitál pri svojom vzniku, je *vklad majiteľa*. Ak v priebehu činnosti podniku vznikne ďalšia potreba kapitálu a podnik nemá k dispozícii dostatočné vlastné zdroje, môže dojsť k zvýšeniu vkladu majiteľov. Pričom forma vkladu a jeho prípadné zvyšovanie závisí od právnej formy podniku. V prípade individuálneho podnikania rozsah základného kapitálu a jeho zvyšovanie závisí výhradne od finančných možností a rozhodnutí samotného majiteľa.

Ak individuálny podnikateľ nemá potrebný vlastný kapitál na základné vybavenie, prípadne na zvýšenie kapitálovej základne, môže potrebný kapitál získať od tzv. *tichého spoločníka*. Podnik jednotlivca tým nadobúda formu tichej spoločnosti. Takéto zapojenie kapitálu sa robí na základe vzájomnej písomnej dohody.

Pre malé a stredné podniky je charakteristické podnikanie vo forme obchodných spoločností. Charakteristickým znakom spoločností tohto druhu je *združovanie individuálnych kapitálov* pomerne malého počtu spoločníkov za účelom spoločného

podnikania. Účasť spoločníkov sa neobmedzuje len na vložený kapitál, ale spoločníci pri podnikaní aj osobne spolupracujú. Pri založení spoločnosti sa majetok vytvára z vkladov spoločníkov, pričom tieto vklady nemusia byť rovnaké. Kapitál sústreďujú uzatváraním zmlúv so spoločníkmi vo forme a výške vneseného vkladu. Nestávajú sa členmi burzy. Externým zdrojom zvýšenia základného kapitálu týchto spoločností sa môže stať buď dodatočný vklad spoločníkov, alebo vklady novoprijatých spoločníkov. Do malých a stredných podnikov, ktoré realizujú perspektívny, ale rizikový projekt, môže vstúpiť tzv. *venture kapitál*- rizikový kapitál.

Venture kapitálový investor spolupracuje s podnikom, v ktorom sa stal podielnikom, získal zmluvne stanovené práva vzťahujúce sa k riadeniu firmy. Svojimi znalosťami a postavením na trhu napomáha jeho rozvoju. Keď je podnikateľský zámer úspešný, hodnota podielu venture kapitálového investora vzrastie a ten realizuje zisk z transakcie predajom svojho podielu. Charakteristickým rysom venture kapitálu je skutočnosť, že je poskytovaný firmám, s ktorými akciami sa neobchoduje na verejnom kapitálovom trhu. Jednou z foriem rizikového kapitálu je napríklad speed kapitál, ktorý je poskytovaný malému výrobcovi na pokrytie potrieb spojených s vývojom nového výrobku. Firmám, ktoré už majú svoj výrobok vyvinutý, sa poskytuje start-up kapitál. Tieto dva typy investície sú veľmi rizikové, pretože firemný produkt ešte nebol ohodnotený trhom. K veľmi rizikovým sa tiež radí poskytovanie kapitálu zatiaľ neziskovým firmám pôsobiacim na trhu po dobu kratšiu ako 3 roky (early stage expansion capital).(5)

Špecifickým spôsobom získavajú základný kapitál akciové spoločnosti. Základný kapitál takejto spoločnosti sa člení na *akcie*. Akcie sa po emisii umiestňujú na kapitálovom trhu.

2.2.1.1 Akcie

Akcia je cenný papier, ktorý osvedčuje práva jeho majiteľa (spoločníka) a jeho vlastnícky podiel na podnikovom kapitále. Majiteľ akcie sa podieľa na riadení akciovej spoločnosti nepriamo hlasovaním o rozhodujúcich strategických otázkach podnikania. Tiež má právo na určitú časť zisku vo forme dividendy, na majetkový zostatok pri

likvidácii spoločnosti a na nakupovaní akcií pri ich ďalšej emisii. Majiteľ akcie ale na druhej strane nemôže požadovať vrátenie podielu (mimo niektoré zvláštne typy akcií). Za hospodárenie spoločnosti ručí len do výšky svojho vkladu (tzv. obmedzené ručenie).

Existuje celá rada rôznych druhov akcií. Z hľadiska financovania je významné členenie akcií podľa rozsahu práv akcionárov na kmeňové a prioritné akcie.

Kmeňové akcie sú charakteristické tým, že majiteľ poberá plnú (pohyblivú dividendu) a má právo zúčastniť sa na hlasovaní na valnej hromade. Z hľadiska financovania podniku majú kmeňové akcie prednosť v tom, že nemajú pevný dátum splatnosti (na rozdiel od dlhov), že nevyžadujú stále platby majiteľom vo forme úrokov a sú obvykle ľahšie predajné ako prioritné akcie a obligácie, pretože dividendy z nich sú spravidla vyššie ako dividendy z prioritných akcií a úroku z obligácií. Zvyšujú tiež dôveru veriteľov a úverovú schopnosť podniku. Ich nevýhodou je, že rozširujú hlasovacie právo a tým aj kontrolu o ďalších akcionárov. Ich emitovanie je spojené s vyššími nákladmi ako sú u prioritných akcií a obligácií (akcie sú riskantnejšie ako obligácie, preto sa musia viacej diverzifikovať vlastníci, čo zvyšuje ich počet aj náklady na emisiu). Okrem toho dividendy nie sú odpočítateľnou položkou zo zdanenia zisku, ako je tomu u úrokov z úveru či obligácií.

Prioritné akcie sú charakteristické spravidla stálou výškou dividend bez ohľadu na zisk, ale naproti tomu ich majitelia obvykle nemajú hlasovacie právo. Tým sa podobajú obligáciám. Pri poklese rentability podniku je vlastníctvo prioritných akcií výhodné, ale pre akciovú spoločnosť nevýhodné a naopak. Majú prednostný nárok na výplatu dividend pred kmeňovými akciami. Pri likvidácii spoločnosti sa po úhrade všetkých dlhov, najskôr uspokojia nároky prioritných akcionárov. Prednosťou prioritných akcií je z hľadiska financovania podniku hlavne skutočnosť, že umožňujú zvýšenie kapitálu bez toho, aby sa obmedzoval vplyv majiteľov kmeňových akcií na rozhodovanie. Kladú nižšie nároky na výšku dividend a v porovnaní s obligáciami nie sú splatné a nevyžadujú pevne stanovené úrokové platby. Medzi ich nevýhodami z hľadiska financovania je zdôrazňované hlavne to, že sú obvykle drahšie ako obligácie, dividendy z prioritných akcií nie sú odpočítateľnou položkou po zdanení zisku v porovnaní s úrokmi z obligácií aj z dlhu.(11)

Vedľa kmeňových a prioritných akcií je možné sa v bilanciách podniku stretnúť aj s inými druhmi akcií. Najčastejšie ide o *zamestnanecké akcie*. Sú vydávané iba

zamestnancom, spravidla za zvýhodnených podmienok (nižšia cena akcie, výhodnejší systém splácania upísaných akcií, zvýhodnenie výplat dividend). Ich prevediteľnosť je obmedzená. Hlavným cieľom zamestnaneckých akcií je zainteresovať zamestnancov na výsledkoch hospodárenia podniku. Z hľadiska financovania rozvojových potrieb podniku je ich význam minimálny.(12)

2.3.2 Dlhové financovanie

Dlhové financovanie je najbežnejší spôsob ako môže podnik financovať svoj rozvoj, pokiaľ mu chýba vlastný kapitál.(15)

2.3.2.1 Bankové úvery

Bankové úvery patria ku klasickým dlhovým zdrojom financovania podnikovej sféry. Z historických aj aktuálnych príčin náleží bankovým úverom poväčšine najväčší význam medzi všetkými inštrumentmi dlhového financovania tuzemských podnikov, čo je možné dostatočne doložiť poukázaním na ich vysoký podiel medzi cudzími zdrojmi v bilanciách väčšiny tuzemských podnikov.

Všeobecne môžeme podstatu klasického bankového (peňažného) úveru charakterizovať nasledovne. Bankový úver predstavuje nesekuritizovaný dlhový finančný inštrument, ktorého prostredníctvom banka na individuálnej zmluvnej báze dlžníkovi zapožičiava určitý objem peňažných prostriedkov na stanovenú dobu oproti jeho záväzku zaplatiť za zapožičaný kapitál dohodnutý úrok, navrátiť v dohodnutých termínoch naraz či postupne istinu dlhu a riadne plniť ďalšie povinnosti dlžníka, ku ktorým sa dlžník zaviazal v úverovej zmluve, ako napríklad využívať poskytnuté zdroje v súlade so stanoveným účelom úveru, ak sa nejedná o úver k voľnému použitiu.(4) Skrátené povedané, úver (latinsky credere- veriť) je časovo obmedzené, úplatné prenechanie peňazí k voľnému alebo zmluvnému použitiu.(10)

Bankové úvery sú podľa rôznych kritérií ďalej rozlišované:

- z hľadiska splatnosti - *krátkodobé*, doba splatnosti do jedného roku
  - *strednodobé*, doba splatnosti do piatich rokov
  - *dlhodobé*, doba splatnosti nad päť rokov
- podľa zaistenia- *kryté* (podľa povahy zaistenia sú úvery osobné (ručenie, zmenka) alebo reálne (nehnutelnosti, hnutelné veci)
  - *nekryté* (bianko) úvery
- podľa účelu použitia - *prevádzkové*
  - *investičné*
  - *preklenovacie* (riešia dočasnú potrebu financií)
  - *privatizačné* (na nákup štátneho majetku)
  - *importné* alebo *exportné* (nákupy medzi subjektami rôznych štátov)
- podľa povahy- *jednorázové*
  - *opakované* (revolvingové- klient vie, že sa mu situácia bude opakovať)
  - *kontokorentné* s variabilným čerpaním peňažných zdrojov
- podľa druhu poskytovanej národnej meny- *korunové*
  - *v cudzej mene* (10)
- v poslednom rade delenie na úvery- *peňažné*
  - *záväzkové* (bankové záruky).(4)

Riziko úveru vyvoláva nároky na podnik z dvoch hľadísk:

- a) úverovanie je rizikovým obchodom pre banku. Požiadavky banky na zaistenie úveru a možnosť ich zabezpečenia zo strany podnikov im sťažuje prístup k úverom. Medzi nástroje na zaisťovanie úveru patrí vedľa obecných a špeciálnych podmienok jednotlivých úverov rôzne formy osobných či reálnych záruk úverov (ručenie ručiteľom, bankové záruky, zástavné právo- hlavne k hnutelným veciam, postúpenie pohľadávky, zmenkové zaistenie a pod.). Diferencujú sa podľa druhov úverov, ich výšky, bonity dlžníka, skúseností z doterajšieho styku s dlžníkom ap. aj podľa úverových bánk.
- b) Prijatie úveru je pre podnik rizikové vzhľadom k možnostiam ohrozenia jeho splácania a platenia úrokov, ktoré závisia na úrovni hospodárenia. Navyše je

toto riziko posilnené tým, že splácanie úveru a platenie úrokov sú pevnými platbami, nezávislými na hospodárskych výsledkoch. Dopadajú na podnik tým ostrejšie, čím horšie sú výsledky hospodárenia. K rizikám patrí aj možnosť výpovede úveru zo strany banky.(11)

2.3.2.2 Bankové záruky

Banková záruka je vlastne zvláštny prípad ručenia, kedy je ručiteľom banka. Je z hľadiska veriteľa, za podmienky, že ju prevzala spoľahlivá banka, všeobecne považovaná za najrýchlejší a najúčinnější prostriedok, ktorým si veriteľ môže zaistiť splnenie záväzku. Nie len preto, že miera istoty je tu v porovnaní s inými zaist'ovacími prostriedkami vyššia, ale tiež preto, že nevyžaduje od veriteľa prakticky žiadne dodatočné úkony. Ich vykonanie, ako aj riziko, že dlžník záväzkov nesplní, prenáša veriteľ na záručnú banku. Tá si potom sama musí zaistiť splnenie pohľadávky od dlžníka, za ktorého prevzala bankovú záruku.(41) Záruky delíme na akcesorické, pri ktorých existuje tesná väzba medzi zárukou a tým, na čo sa záruka vzťahuje, a na abstraktné, pri ktorých väzba neexistuje.

Poznáme:

- *platobnú záruku*- banka sa zaväzuje za platobné záväzky svojich klientov (napr. že uhradí faktúru),
- *akontačnú záruku*- zaist'uje odberateľovi, že dostane späť svoje zálohy, ak mu dodávateľ nedodá zjednané množstvo tovaru v zjednanej kvalite,
- *kaučnú záruku*- slúži k zaisteniu kvality dodávok,
- *záruku za vadium*- je vyžadovaná zadávateľmi verejných súťaží- banka sa zaručí, že klient- účastník- dodrží podmienky verejnej súťaže.(11)

2.3.2.3 Mikrofinancovanie

Pre drobné podniky alebo začínajúcich podnikateľov, resp. podnikateľov s krátkou históriou, existuje možnosť využiť zvýhodnené malé pôžičky od špecializovaných inštitúcií. Hlavným zdrojom mikrofinancovania v Českej republike je Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB). Podnikatelia môžu od ČMZRB získať úvery za výhodných podmienok- za nízku pevnú úrokovú sadzbu (popr. bezúročne), s dlhou dobou splatnosti a priaznivým režimom ohľadne zaistenia úveru. Ďalším produktom ČMZRB je banková záruka, ktorá podnikateľovi sprístupní získanie úveru od komerčných bánk.

Výhodné podmienky financovania je možné získať vďaka podpore, ktorá je poskytovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu a od roku 2004 tiež zo štrukturálnych fondov Európskej únie. V obmedzených prípadoch je možné mikrofinancovanie získať aj od niektorej komerčnej banky. Jedná sa predovšetkým o špeciálne úverové programy poskytované v spolupráci s medzinárodnými inštitúciami ako je Európska banka pre obnovu a rozvoj.(15)

2.3.2.4 Obligácie

Obligácia je cenný papier, ktorý vyjadruje záväzok dlžníka (emitenta) voči majiteľovi (veriteľovi). Jedná sa o dlhodobý úverový cenný papier, charakteristický týmito znakmi:

- je splatný za určitú dobu (ev. prevedený na iný cenný papier)
- má dopredu stanovený úrok
- veriteľ sa nemôže podieľať na rozhodovaní podniku.(11)

V ekonomicky najvyspelejších štátoch sa môžeme stretnúť s rozsiahlym praktickým využitím rozmanitých druhov podnikových obligácií. V Českej republike je ich podiel na externom financovaní podnikovej sféry skromný.(4)

Obligácie (a aj iné formy dlhodobého zadĺženia) môže podnik intenzívne využívať vtedy, ak má relatívne stabilné tržby a výnosy alebo predpokladá ich rast či už z vecných príčin alebo v dôsledku rastu predajných cien. Tiež by nemal mať príliš

vysoké stávajúce zadĺženie. Vhodné je používať obligácie aj vtedy, keď tržné ceny kmeňových akcií vo vzťahu k cenám obligácií dočasne klesajú a podnik nemôže rozširovať akciový kapitál. Pri získavaní externých zdrojov podniku prostredníctvom obligácií hrá významnú úlohu problém záruky a celková spoľahlivosť emitenta.(11)

Výhody a nevýhody financovania podnikovými obligáciami

Z hľadiska financovania podniku majú obligácie predovšetkým tieto výhody:

- úrok (cena získaného kapitálu) je pevne stanovený, majiteľ obligácie sa nepodieľa na zvýšenom zisku,
- platený úrok z obligácií je väčšinou nižší ako dividenda z kmeňových či prioritných akcií a je plne odpočítateľnou položkou pre účely dane zo zisku,
- akcionári nestrácajú svoju kontrolu nad činnosťou podniku pri vyššom využití obligácií,
- pružnosť v tvorbe finančnej štruktúry pri eventúálnom predčasnom splatení obligácie,

Nevýhodou obligácií pre financovanie emitujúceho podniku je predovšetkým:

- nutnosť pevnej splátky, hlavne v prípadoch, keď zisk kolísava,
- vysoké riziko zmien podmienok, za ktorých boli obligácie emitované s ohľadom na dlhú dobu ich splatnosti,
- emisné náklady,
- zvyšovanie finančného rizika, čo do určitej miery zadĺženosti znamená podstatné zvýšenie nákladov na zaobstaranie kapitálu.

2.3.3 Obchodný úver a zálohy

Obchodný úver je úver, ktorý „čerpá“ odberateľ od dodávateľa tým, že mu za dodávky výrobkov, prác a služieb platí až po uplynutí zjednanej doby, napr. 14, 30, 60 dní, ale aj dlhšie doby. Odberateľ je v postavení dlžníka a dodávateľ je veriteľom. Poskytuje sa v naturálnej, vecnej forme. Odberateľ ho spláca spravidla v peniazoch, ale aj protidodávkami. Je preto celkom prirodzenou formou úveru, vyplývajúcou zo vzájomne logicky naväzujúcich vzťahov medzi odberateľmi a dodávateľmi.

Výhody a nevýhody obchodného úveru

Pozitívom obchodného úveru je podpora odbytu a v tom dôsledku urýchlienie reprodukčného procesu. Posiluje trh ako na strane dopytu, tak aj na strane ponuky, ale je aj nástrojom konkurencie (je to významný marketingový nástroj). Odberateľovi umožňuje „nákup“ aj vtedy, keď nemá likvidné prostriedky k promptnému zaplateniu (znižuje kapitálovú potrebu), kontrolu dodávok pred zaplatením, bežné a pružné pokračovanie činnosti. Na jeho poskytovaní je zainteresovaný aj dodávateľ, často by nerealizoval, pokiaľ by nedodával na úver, zaisťuje mu odbyt. Preto jeho poskytovanie stimuluje ponukou výhodných podmienok (skonto, zľavy pri odbere väčšieho množstva, dlhšie doby splatnosti). Využívanie obchodného úveru znižuje odberateľovi potrebu iných zdrojov (hlavne bankových či iných úverov, ale aj vlastných zdrojov) a oddialí použitie likvidných prostriedkov. Jeho riadenie zo strany odberateľa silne závisí na podmienkach trhu a postavenia odberateľa a dodávateľa na ňom, ako aj na situácii na peňažnom trhu.(11)

Ako nevýhodu môžeme považovať, že odberateľ môže nakupovať len určité dodávky alebo kvantitatívne obmedzenie úveru podľa dodávky.

2.3.3.1 Zálohy

Sú obrátenou formou obchodného úveru. Odberateľ platí dodávateľovi časť dodávky dopredu. Dodávateľ spláca úver dodávkami. Štandardne sú poskytované bezúročne. Rozdelenie a výška zálohy sú vecou dohody medzi odberateľom a dodávateľom. Napr. pri výstavbe bytov si záujemcovia platia dopredu.

Výhodou pre obe strany je, že si zmierňujú riziká. Odberateľ si zaisťuje budúci nákup a dodávateľ odbyt. Pre dodávateľa sa ešte znižuje úverové zaťaženie.

2.3.4 Osobitné formy financovania

2.3.4.1 Leasing

Podniky väčšinou zaobstarávajú svoj fixný majetok nákupom od dodávateľov. Inou alternatívou zaobstarania fixného majetku môže byť jeho prenájom (leasing) od špeciálnych organizácií za určitú úhradu.

Leasing môžeme definovať ako prenájom rôznych častí majetku (strojov, budov, výrobkov dlhodobej spotreby) za zjednané nájomné buď na určité obdobie alebo na dobu neurčitú s výpovednou dobou.

Pri leasingu prenajímateľ za základe zmluvy umožňuje obvykle nájomcovi nie len užívanie predmetu, ale často aj poskytnutie servisných služieb, spojených s nájmom (napr. údržbu, opravy) alebo prenechanie predmetu po určitej dobe bezplatne do jeho vlastníctva. Po celú dobu prenájmu je fixný majetok vo vlastníctve prenajímateľa.

Hlavné druhy leasingu sú:

- a) *prevádzkový (operatívny) leasing*- má krátkodobý charakter, zahrňuje v sebe finančnú službu prenajímateľa, tak aj údržbovú službu. Platby za nájomné nemusia plne pokryť ceny zariadenia. Nájomná zmluva je obvykle dohodnutá na kratšie obdobie ako je očakávaná životnosť zariadenia,
- b) *finančný leasing*- je dlhodobý, neposkytujú sa pri ňom servisné služby, nie je vypovedateľný a platby za nájomné musia plne uhradiť cenu prenajatého zariadenia. Podobá sa peňažnej pôžičke, pre nájomcu znamená okamžitý peňažný príjem, pretože nemusí zaplatiť za požadovaný majetok. Zároveň sa nájomca zaväzuje splácať pravidelné platby v priebehu trvania kontraktu,
- c) *predaj a spätný prenájom (sale and leaseback)*- spočíva v tom, že podnik predá svoj majetok leasingovej spoločnosti a spätne si majetok od nej prenajme. Touto operáciou získa podnik peňažné prostriedky, ale stratí vlastnícke právo k predanému majetku. Jedná sa o špecifickú formu finančného leasingu, ktorá sa uplatňuje v situácii, kedy podnik potrebuje zvýšiť svoju likviditu pri platobných problémoch.(11)

Výhody a nevýhody leasingu

Výhody leasingu pre nájomcu:

- skrýva možnosť ekonomicky produktívneho využitia prenájatého investičného majetku bez toho, aby daný podnik musel disponovať potrebným objemom kapitálu k zaplateniu plnej kúpnej ceny,
- predstavuje obecné dostupnejšiu formu dlhodobého financovania v porovnaní s bankovými úvermi či emisnými pôžičkami (kladie menšie nároky na bonitu a kredibilitu dlžníka)
- podmienky leasingových splátok a ďalších úhrad zo strany dlžníka bývajú omnoho flexibilnejšie ako sú u úverových splátkach,
- veľmi podstatnou výhodou leasingu je to, že pri splnení zákonom predpísaných podmienok je možné leasingové splátky účtovne zahrnúť do podnikových nákladov, čím si podnik- ceteris paribus- znižuje daňový základ a z hľadiska peňažných tokov tak vzniká efekt leasingového daňového štítu, ktorý zlacňuje nákladnosť tohto cudzieho zdroja,
- umožňuje znížiť či eliminovať niektoré riziká spojené inak so zaobstaraním daného investičného majetku z vlastných či úverových zdrojov do vlastníctva podniku (napr. riziko predĺženia doby výstavby či riziko oddialenia uvedenia investície do prevádzky),
- vzniká možnosť kombinovať v podnikovom financovaní účelovo rôzne druhy leasingu v závislosti na tom, ktoré riešenie je v danej situácii najvhodnejším variantom v porovnaní s inými možnosťami financovania podniku.

Potenciálne nevýhody leasingu:

- vysoké explicitné finančné náklady, ktoré z leasingu robia jeden z najdrahších zdrojov dlhového firemného financovania,
- leasingová eventuálne finančne ekonomická výhodnosť je silne závislá na vonkajšom makroekonomickom a legislatívnom prostredí (táto nevýhoda je ešte umocnená v nerovnovážnych a v transformujúcich sa ekonomikách, kde je v komparácii s vyspelými ekonomikami nutné reflektovať objektívne vyššou neistotou vývoja inflácie, tržných úrokových sadzieb, fázou hospodárskeho cyklu, daňovej sústavy a daňových sadzieb, odpisovacej politiky štátu, smerom prípadných zmien v špecifickej legislatívnej podpore leasingu atď),

- vysoká komplikovanosť procedúr umožňujúcich objektívne porovnávať, či je v danej situácii výhodnejšie financovať investíciu z vlastných zdrojov alebo z bankového úveru či kombináciou vlastných a úverových zdrojov alebo či je lepšie dať prednosť finančnému leasingu.(4)

2.3.4.2 Factoring

Factoring patrí do kategórie krátkodobých zdrojov financovania podniku. Rozumie sa ním priebežný odkúp všetkých krátkodobých nezaistených pohľadávok dodávateľského podniku (predávajúceho) voči určitému odberateľskému podniku (kupujúcemu), ktoré dodávateľovi vznikli vo vzťahu k odberateľovi na podklade obchodného dodávateľského úveru. Odkúp týchto pohľadávok pred dobou ich splatnosti uskutočňuje špecializovaný finančný sprostredkovateľ (factoringová spoločnosť) na príslušnej zmluvnej báze s dodávateľským podnikom.(4) Rozoznávame regresný a bezregresný factoring.

Regresný factoring je v Českej republike stále častejšie využívanou službou, obľúbenou hlavne pre nízku cenu, plne zrovnateľnú s bankovým úverom. Factoringová spoločnosť u tejto metódy zálohovo financuje pohľadávky pred splatnosťou a po dobu tzv. regresnej lehoty, kedy zároveň upomína a vymáha plnenie po odberateľovi. Po uplynutí regresnej lehoty faktor navracia pohľadávku späť dodávateľovi k obchodnému riešeniu. Regresná metóda je doporučovaná ako flexibilný finančný zdroj predovšetkým v prípadoch, kedy dodávateľ s odberateľom dlhodobo spolupracuje a neexistujú obavy zo zhoršenia platobnej morálky.

Bezregresný factoring je službou skôr využívanou predovšetkým v exportnom factoringu. Bezregresný factoring integruje výhody financovania, správy pohľadávok a prevzatia rizika platobnej neschopnosti alebo nevôle odberateľa. Dodávateľ okrem nevratného financovania získa aj poistenie pohľadávok alebo garanciu, že factoringová firma preberá riziká aj náklady na vymáhanie pohľadávok, obvykle do výšky 85% z ich hodnoty. Bezregresná metóda je prirodzenejšie drahšia. Je vhodná pre dodávateľov, ktorý chcú pri dodávkach vyriešiť aj potencionálne problémy s insolvenčiou

odberateľov, resp. sa už dopredu rozhodnú zaplatiť vyšší poplatok za väčší rozsah služby.(16)

Pretože predmetom factoringu sú nezaistené pohľadávky a pretože ich odkúp prebieha u pravého factoringu bezregresným spôsobom, podniky uchádzajúce sa o factoringové služby by preto mali počítať s tým, že nie všetky krátkodobé pohľadávky vyhovujú interným požiadavkám factoringovej spoločnosti. Predbežná selekcia odberateľov a pohľadávok dodávateľov voči nim vyplýva zo snahy faktorov minimalizovať úverové riziká, ktorá bezregresným odkupovaním daného súboru pohľadávok podstupujú.

Výhody a nevýhody factoringu

Najčastejšie výhody factoring:

- pružné získavanie peňažných prostriedkov bez zaistenia vyžadovaného bankami,
- okamžité posúdenie žiadosti a možnosti uzatvorenia zmluvy,
- vykrytie sezónnych vplyvov,
- redukcia administratívy a agendy pohľadávok,
- prevzatie profesionálnej správy pohľadávok a ich inkasa faktorom,
- elektronická správa s on-line prehľadom o pohľadávkach a zálohách.

Výhody pre dodávateľa:

- okamžité získanie finančných prostriedkov do zjednanej výšky,
- nezaťažovanie neproduktívnymi činnosťami súvisiacimi s upomínaním a vymáhaním pohľadávok a možnosť koncentrovať svoje úsilie na výrobu a predaj,
- nie je potrebné žiadne dodatočné zaistenie, ktoré je v prípade úverových produktov vyžadované,
- výrazné zvýšenie konkurencieschopnosti, pretože spoločnosť, ktorá využíva factoringové služby si môže dovoliť dať svojim odberateľom podstatne dlhšie doby splatnosti,
- zvýšenie akcieschopnosti vďaka možnosti disponovať so svojimi zdrojmi niekoľko dní po vyfakturovaní dodávok, a to aj napriek vyššie spomenutým dobám splatnosti,

- spresnenie plánovania cash- flow, pretože zdroje od factoringovej spoločnosti sú zdroje, s ktorými je možné počítať s presnosťou na deň,
- preverením bonity svojich odberateľov (factoringovou spoločnosťou) sa výrazne zníži možnosť rizika v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch.

Výhody pre odberateľov:

- dlhšie doby splatnosti, čo môže mať priaznivý vplyv na hospodárenie a celkovú ekonomickú situáciu,
- preverením bonity sa výrazne zvýši prestíž spoločnosti, čo môže mať pozitívny vplyv na ďalší rozvoj,
- zvýšenie pocitu istoty v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch.(22)

Nevýhody pre dodávateľa:

- finančné náklady na odmenu factoringovej spoločnosti,
- zostáva mu zodpovednosť za vady na tovare a musí riešiť reklamačné spory,(21)
- môže byť obtiažne ukončiť zmluvu s faktorom, pretože dodávateľ bude musieť vyplatiť všetky peniaze, ktoré postúpil na faktúrach, pokiaľ zákazník doposiaľ nezaplatil,
- niektorí zákazníci preferujú priame jednanie,
- ako faktor jedná so zákazníkmi, môže ovplyvniť, čo si zákazníci pomyslia o dodávateľovi,
- je potrebné sa uistiť či reputácia faktora neuškodí povesti dodávateľa.(14)

2.3.4.3 Forfaiting

Forfaiting predstavuje zvláštnu formu firemného financovania využívanú hlavne v oblasti zahraničného obchodu. Podstatou forfaitingu je, že forfaitingová spoločnosť odkupuje jednotlivé zaistené pohľadávky od exportéra uskutočňujúceho dodávky pre zahraničného odberateľa na báze obchodného úveru a tento odkúp uskutočňuje bezregresným spôsobom. To znamená, že sa forfaiter výslovne vzdáva práva spätného postihu voči predávajúcemu (exportérovi) a preberá na seba všetky riziká, ktoré mu v dôsledku uskutočneného prevodu danej pohľadávky vznikli. Teda riziko úverové,

úrokové, inflačné, tržné a menové. Preto forfaiter požaduje veľmi kvalitné zaistenie odkupovanej pohľadávky.(4)

Odkupované pohľadávky musia spĺňať:

1. ich splatnosť je spravidla dlhšia ako 60 dní (časové hľadisko)
2. vo väčšine prípadov sú za zahraničným subjektom
3. sú denominované vo voľne zmeniteľnej mene (EUR, USD, GBP, CHF)
4. jednotlivé transakcie majú hodnotu vyššiu ako 50 000 USD
5. musia byť zaistené (akreditívom, zmenkou alebo bankovou zárukou).

Na rozdiel od factoringu je vedľa doby splatnosti a ručenia rozdiel v tom, že v praxi sa forfaitujú spravidla jednotlivé pohľadávky. Rovnako ako u factoringu preberá odkúpením pohľadávky forfaitingová organizácia všetky riziká nesplatenia odberateľom a ručiteľom.(46)

Výhody a nevýhody forfaitingu

Exportérovi forfaiting skrýva celú radu výhod. Tie najvýznamnejšie je možné stručne zhrnúť nasledovne:

- vývozca môže vyvážať vďaka forfaitingu do zahraničia na úver a rozširovať tak možnosti svojho odbytu,
- tovar je síce do zahraničia dodávaný na úver, avšak exportér sa bezregresným odpredajom vzniknutej pohľadávky zbavuje úverového rizika, tiež rizika úrokového a menového
- exportujúci podnik nemusí na finančné krytie vzniknutej pohľadávky čerpať bankový úver a nezvyšuje tak podiel cudzích zdrojov v kapitálovej štruktúre podniku,
- forfaitovať je možné pohľadávky pri ich vzniku, ale aj neskôr, to umožňuje vyššiu flexibilitu financovania ako pri klasickom exportnom financovaní z bankového úveru,
- dáva lepšie šance na účelné prepojenie exportných a dovozných transakcií firmám, ktoré so zahraničím obchodujú v oboch smeroch.(4)

Za najväčšiu nevýhodu forfaitingu sú najčastejšie považované relatívne vysoké náklady.

2.3.5 Dotácie a dary

Dary a dotácie sú externými zdrojmi podnikového financovania, ktoré sú v prospech podniku poskytované nenávratne bez nároku podieľať sa na jeho riadení či výsledku hospodárenia.

Dotácie sú v súčasnej dobe poskytované z európskych fondov, zo štátneho rozpočtu Českej republiky, verejných rozpočtov cudzích štátov, rozpočtov krajov a ďalších subjektov s cieľom presadzovať zábery hospodárskej a sociálnej politiky. Dotácie sú najčastejšie zamerané na podporu investičných či exportných aktivít podniku, zakladanie a rozvoj malých a stredných podnikov, regionálne rozvoje, inovácie, vedy a výskumu aj.

Dotácie sa podľa spôsobu poskytovania členia na priame (znamenajú prísun peňažných prostriedkov) a nepriame (znamenajú úsporu peňažných prostriedkov).

Formu priamych dotácií reprezentujú napr. investičné dotácie stanovené absolútnou čiastkou alebo percentom z kapitálových výdajov na investičnú akciu. Priame dotácie však môžu rovnako slúžiť ku krytiu prevádzkových či finančných nákladov podniku.

Najčastejšími formami dotácií nepriamych sú bezúročné pôžičky, pôžičky s dotovanou úrokovou sadzbou, garancia štátu za úvery poskytované exportérom, daňové úľavy alebo bezplatné poradenstvo poskytované hlavne malým a stredným podnikom.(13)

3 PRAKTICKÁ ČASŤ

3.1 Predstavenie spoločnosti

Spoločnosť OMNIPLAST s.r.o. bola založená v marci roku 2004 ako rydzo česká obchodná spoločnosť štyrmi spoločníkmi. Všetci spoločníci sa podieľajú na základnom kapitále spoločnosti rovným dielom, každý vložil 50.000 Kč, čo je 25 % podiel na spoločnosti. Medzi predmety jej podnikania patrí:

- veľkoobchod,
- sprostredkovanie obchodu,
- reklamná činnosť a marketing,
- cestná motorová nákladná doprava vnútroštátna aj medzinárodná,
- výroba plastových a pryžových výrobkov.(44)

Od svojho počiatku sa firma špecializuje na dodávky plastových dosiek a fólií určených hlavne pre reklamnu a stavebný priemysel. Ďalej ponúka taktiež doplnkový sortiment, napríklad lepidlá, akrylátové profily, trubky, tyče, polotovary z technických plastov a podobne.

Počas pôsobenia spoločnosť značne rozšírila sortiment ponúkaného tovaru a okruh dodávateľov. Dodávatelia tovaru pochádzajú predvážne z krajín Európskej únie.

Vďaka rozsiahlym odborným znalostiam pracovníkov firmy v obore spracovania a použitia plastových polotovarov je firma schopná zaistiť odborné konzultácie a navrhnúť svojim zákazníkom a obchodným partnerom optimálne riešenie ich požiadaviek. Konzultácie firma poskytuje telefonicky alebo osobne priamo v sídle spoločnosti. V sídle spoločnosti si môžu zákazníci prezrieť vzorky ponúkaných materiálov. Na internetových stránkach sa snažia upresňovať informácie o materiáloch pomocou fotografií a vzorníkov farieb. Okrem dosiek a fólií ponúka firma doplnkový sortiment, napríklad komponenty pre svetelnú reklamu (LED diódy), ktoré vo veľkej miere nahrádzajú štandardné technológie neónu a žiaroviek.

V roku 2005 firma rozšírila svoju ponuku služieb o autodopravu a formátovanie materiálov. Omniplast s.r.o. ponúkané materiály naformátuje podľa požiadaviek svojich klientov a dopraví im ich na nimi určené miesto. Spočiatku zabezpečovala dopravu tovaru dodávateľským spôsobom. V priebehu činnosti firmy si však na rozvoz tovaru

zaobstarali nákladné automobily. Odstránili tak závislosť na dopravcoch a firma tým získala operatívnosť a lepšiu prispôsobivosť k požiadavkám odberateľov na rozvoz tovaru. Firma je schopná zaistiť dopravu do 24 hodín. Ich autá sú vyťažené a sú denne vidieť na cestách po celej republike.

V roku 2008 spoločnosť učinila ďalší významný krok ku zlepšeniu ponúkaných služieb. V tom roku bola dokončená výstavba nového skladu a administratívnych priestorov v Podolí pri Brne, kam sa spoločnosť následne presťahovala. Vďaka zlepšeným a zväčšeným priestorom môžu uskladniť a ponúknuť väčšiu rôznorodosť a množstvo tovaru, čím môžu uspokojiť väčší okruh zákazníkov.

Počet zamestnancov spoločnosti z roka na rok stúpa, v roku 2008 zamestnávala v priemere 17 zamestnancov. Spoločnosť si udržuje stabilnú pozíciu v konkurencii. Postupne expanduje, aby dokázala naplniť požiadavky čo najväčšej skupiny spracovateľov plastových polotovarov.

Spoločnosť Omniplast s.r.o. sponzoruje amatérsky basketbalový klub ABC Řečkovice, Telovýchovnú jednotu Lodní sporty Brno, Sokol Brno, či Vysokú školu NEWTON College.(33)

3.2 Finančná analýza spoločnosti

Finančná analýza poslúži k vyhodnoteniu ekonomických ukazovateľov a finančného zdravia podniku. Odhalí, v ktorých oblastiach sa podniku darí, a v ktorých má naopak problémy, ktoré by bolo potrebné riešiť. Finančná analýza zároveň slúži ako nástroj k rozhodovaciemu procesu o budúcnosti podniku, preto je pred rozhodnutím o financovaní podnikateľských aktivít nevyhnutná.

Zhodnotím index dôveryhodnosti českého podniku IN05, rozdielové ukazovatele (čistý pracovný kapitál a čisté pohotové prostriedky) a pomerové ukazovatele (rentabilitu, likviditu, zadlženosť a aktivitu). Pri výpočtoch budem vychádzať z údajov z rozvahy a výkazu ziskov a strát za roky 2006, 2007 a 2008. Účtovné výkazy sú zverejnené v obchodnom registri a v upravenej podobe v prílohe č.1.

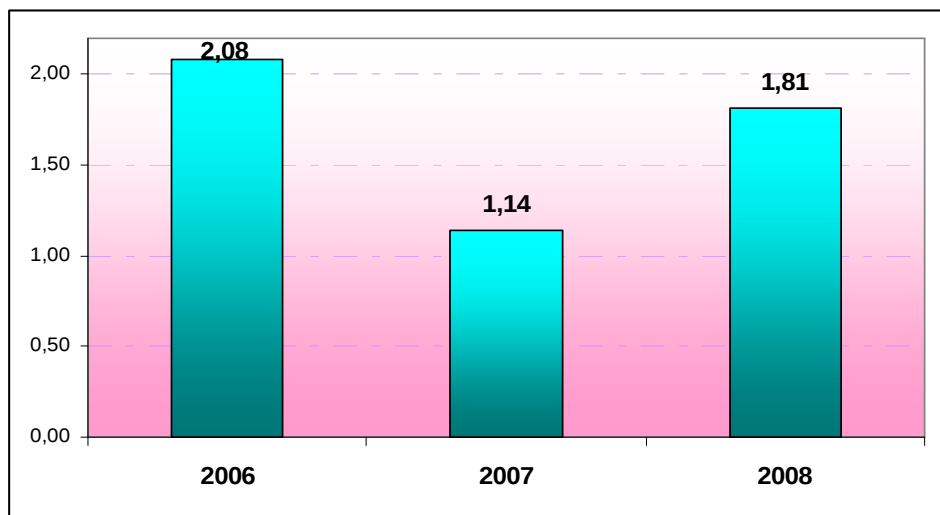
3.2.1 Index IN05- Index dôveryhodnosti českého podniku

Ivan a Inka Neumaierovci vytvorili tento index pre potreby českého trhu a ďalších trhov, ktoré prešli transformáciou. Index IN zahŕňa zvláštnosti ekonomickej situácie v Českej republike pri využití vstupov z českých účtovných výkazov. Veľkým prínosom modelu je jednoduchosť a odstránenie subjektivity pri výbere ukazovateľov a ich významnosti. Nevýhodou naopak je, že pri súhrne stavu podniku do jedného čísla sa strácajú informácie o príčinách jeho problémov a tým pádom aj o možnostiach ich odstránenia.

$$IN05 = 0,13 * \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí kapitál}} + 0,04 * \frac{\text{EBIT}}{\text{nákl. úroky}} + 3,97 * \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} + 0,21 * \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}} + 0,09 * \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (7)$$

Tabuľka 1: Hodnoty indexu IN05 spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

Aktíva/Cudzí kapitál	0,42	0,14	0,14
EBIT/ Nákladové úroky	0,11	0,05	0,15
EBIT/ Aktíva	0,41	0,22	0,55
Výnosy/ Aktíva	0,87	0,37	0,82
Obežné aktíva/ krátkodobé závazky	0,28	0,37	0,15
Index IN05	2,08	1,14	1,81

Graf 1: Index IN05 (Zdroj: vlastné spracovanie)

Hodnota indexu v roku 2006 je väčšia ako 1,6 (7), to znamená, že podnik je vo výbornej finančnej situácii. V roku 2007 sa hodnota indexu pohybuje v šedej zóne 0,9-

1,6, značí to zhoršenie finančnej situácie, ktorá vyplýva zo záporného výsledku hospodárenia. V roku 2008 podnik už opäť s pravdepodobnosťou 67 % tvorí hodnotu.

Podnik nevykazuje na prvý pohľad vážnejšie problémy. Prevediem hlbšiu analýzu, ktorá túto domienku potvrdí alebo vyvráti.

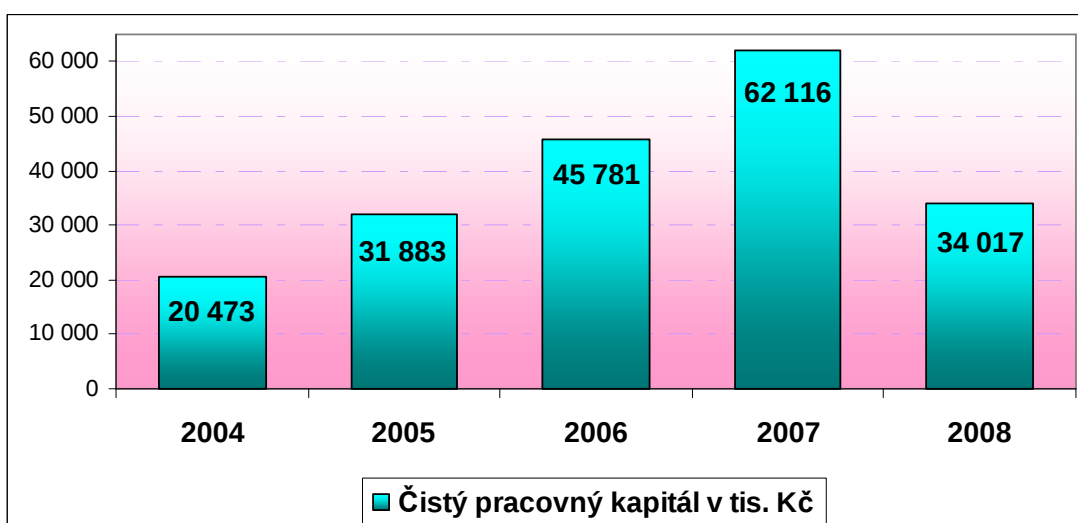
3.2.2 Rozdielové ukazovatele

3.2.2.1 Čistý pracovný kapitál

$$\text{ČPK} = \text{obežné aktíva} - \text{krátkodobé záväzky}$$

Tabuľka 2: Čistý pracovný kapitál spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastný výpočet)

V tisícoch Kč	2004	2005	2006	2007	2008
Obežné aktíva	24 145	38 928	67 572	82 104	88 892
Krátkodobé záväzky	3 672	7 045	21 791	19 988	54 875
ČPK	20 473	31 883	45 781	62 116	34 017

Graf 2: ČPK spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

Čistý pracovný kapitál predstavuje tú časť obežného majetku podniku, ktorá je financovaná dlhodobými zdrojmi, ktoré sú nákladnejšie, a preto sa ho snažia podniky minimalizovať.⁽⁷⁾ V spoločnosti Omniplast môžeme pozorovať rastúci trend z dôvodu neustáleho rozširovania predávaného sortimentu a tým aj narastajúce stavy zásob, ktoré vyvolávajú rast ČPK. Pokles v roku 2008 je spôsobený nárastom krátkodobých

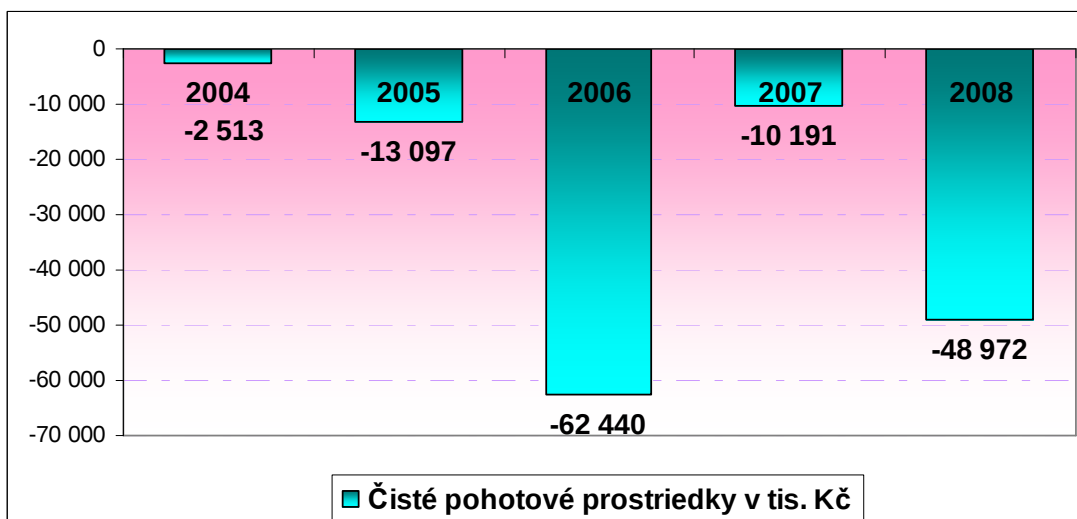
záväzkov. V tom roku poskytla banka spoločnosti kontokorentný úver vo výške 30 miliónov Kč.

3.2.2.2 Čisté pohotové prostriedky

$\text{ČPP} = \text{pohotov\acute{e} pe\acute{n}\acute{a}\acute{z}n\acute{e} prostriedky} - \text{okam\acute{z}ite splatn\acute{e} z\acute{a}v\acute{a}zky}$

Tabuľka 3: Čisté pohotové prostriedky spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

V tisícoch Kč	2004	2005	2006	2007	2008
Pohotov\acute{e} pe\acute{n}\acute{a}\acute{z}n\acute{e} prostriedky	1 159	948	2 916	9 797	6 400
Okam\acute{z}ite splatn\acute{e} z\acute{a}v\acute{a}zky	3 672	14 045	65 356	19 988	55 372
ČPP (v tisícoch Kč)	-2 513	-13 097	-62 440	-10 191	-48 972

Graf 3: Čisté pohotové prostriedky spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

Ukazovateľ čistých pohotovostných prostriedkov sa používa na sledovanie okamžitej likvidity podniku. Narozdiel od ČPK zohľadňuje existenciu menej likvidných a nelikvidných položiek, ktoré sú súčasťou obežného majetku podniku. Eliminuje aj vplyv spôsobu oceňovania obežného majetku. Jeho nevýhodou je ľahká manipulovateľnosť s jeho hodnotou vzhľadom k okamžiku zisťovania likvidity.(6)

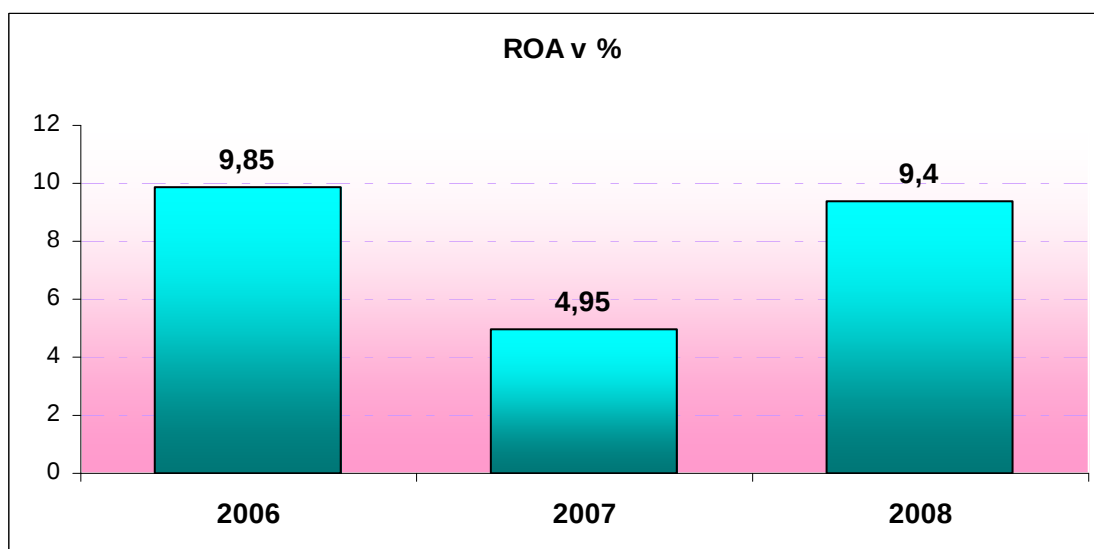
ČPP by mali pokryť mesačné náklady podniku. ČPP spoločnosti Omniplast sú v každom roku záporné. Rozdiel ukazovateľov ČPK a ČPP značí vysoký podiel zásob na obežných aktívach. Firma disponuje nedostatkom pohotových peňažných

prostriedkov. Vzhľadom k rastúcim pohľadávkam, rastúcim záväzkom aj bankovým úverom je možné odhadovať, že podnik čelí druhotnej platobnej neschopnosti.

3.2.3 Pomerové ukazovatele

3.2.3.1 Ukazovatele rentability

Tieto ukazovatele slúžia k hodnoteniu úspešnosti podniku. Rentabilita, resp. výnosovosť kapitálu je totiž meradlom schopnosti podniku dosahovať zisk použitím investovaného kapitálu. Merajú celkovú účinnosť riadenia podniku. Čím vyššie rentability podnik dosahuje, tým lepšie hospodári so svojim majetkom a kapitálom.(8)

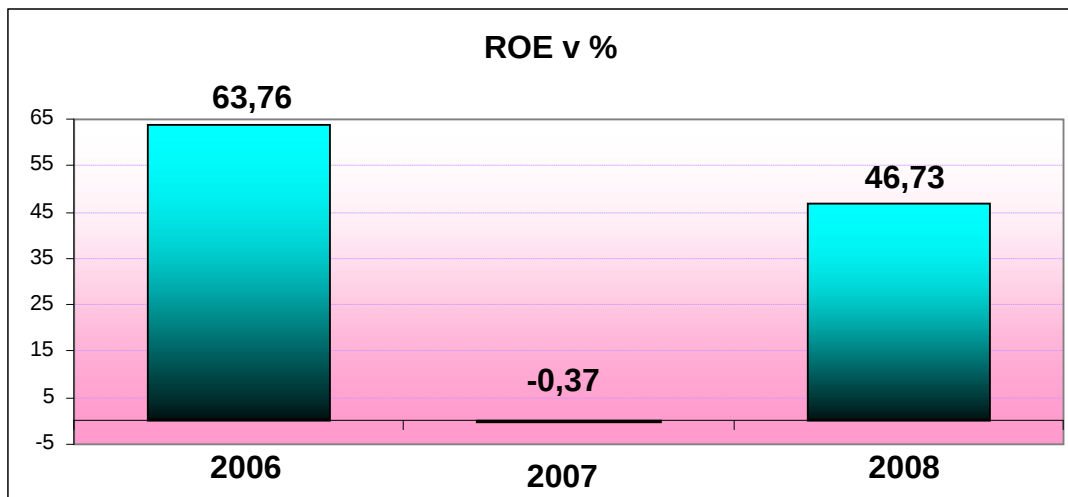

Graf 4: Rentabilita aktív spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

$$\text{Rentabilita aktív} = \text{EBIT (zisk před zdanením + nákladové úroky)} / \text{aktíva}$$

ROA- Rentabilita aktív je kľúčovým meradlom výnosnosti. Pomeruje zisk podniku s celkovými vloženými prostriedkami bez ohľadu na to, či bol financovaný z vlastného alebo cudzieho kapitálu. Meria sa ňou produkčná sila podniku, čiže schopnosť podniku efektívne využívať svoj majetok. Ak porovnáme tento ukazovateľ s oborovým priemerom, tak hodnoty nad 10 % sú považované za dobrý výsledok.(13) Spoločnosť Omniplast dosahuje s výnimkou roku 2007, kedy vykázala stratu, hodnoty

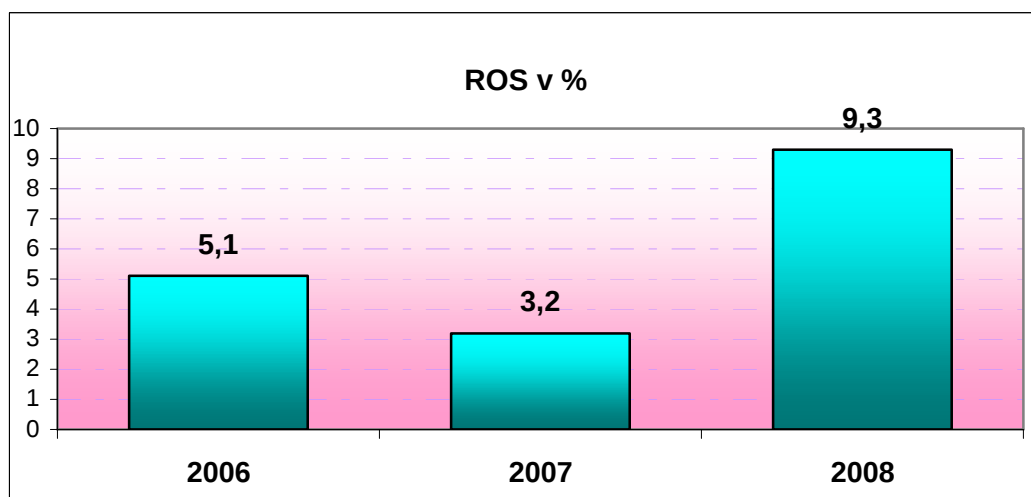
blížiac sa k 10 %, čo znamená, že podnik dokáže efektívne využívať svoj majetok. Strata v roku 2007 bola zapríčinená tvorbou opravných položiek k nedobytným pohľadávkam. V roku 2008 sa situácia zlepšila vplyvom čiastočného rozpustenia opravných položiek

Graf 5: Rentabilita vlastného kapitálu spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu} = \text{EAT (zisk po zdanení)} / \text{vlastný kapitál}$$

ROE- Rentabilita vlastného kapitálu sleduje, koľko čistého zisku pripadá na jednu korunu investovanú vlastníckmi spoločnosti. Je kľúčovým kritériom hodnotenia úspešnosti podniku. Hodnota ukazovateľa ROE by sa mala pohybovať nad priemerným úročením vkladov. Vzhľadom k tomu, že spoločnosť Omniplast má veľmi malý vlastný kapitál, tak ukazovateľ ROE je vynikajúci. Jeho hodnota je vyššia ako u najlepších podnikov v odvetví.(13) Vložené prostriedky do podniku sa spoločníkom dobre zhodnocujú, opäť s výnimkou stratového roku 2007.

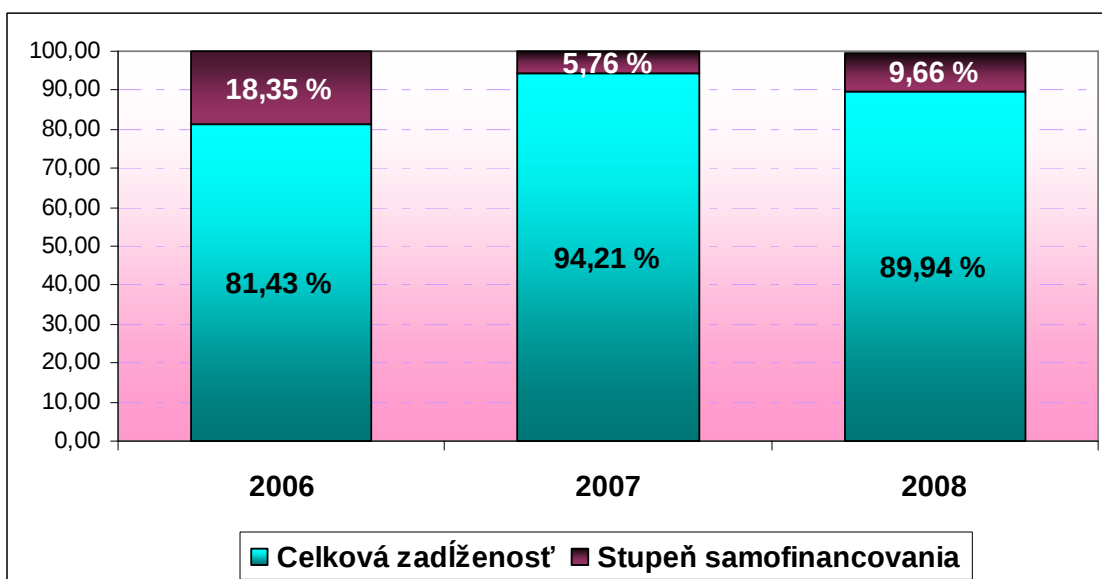
Graf 6: Rentabilita tržieb spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

$$\text{Rentabilita tržieb} = \text{EBIT (zisk před zdanením + nákladové úroky)} / \text{tržby}$$

ROS- Rentabilita tržieb ukazuje, koľko korún zisku podnik utvorí z jednej koruny tržieb.(8) Oproti oborovým priemerom dosahuje táto rentabilita priemerných hodnôt, opäť s výnimkou roku 2007.

3.2.3.2 Ukazovatele zadĺženosti

Tieto ukazovatele merajú rozsah financovania podniku cudzím kapitálom, sú to teda v podstate ukazovatele vzťahu medzi cudzími a vlastnými zdrojmi podniku. Ich analýzou sa zisťuje miera rizika veriteľov, že ich pohľadávky nebudú uhradené. Neexistuje ale priama súvislosť medzi zadĺženosťou a insolvenciou podniku, pretože vyššia zadĺženosť nemusí podnik vždy priviesť do platobných problémov. Preto je nutné ukazovatele zadĺženosti posudzovať spoločne s ukazateľmi likvidity podniku.(8)

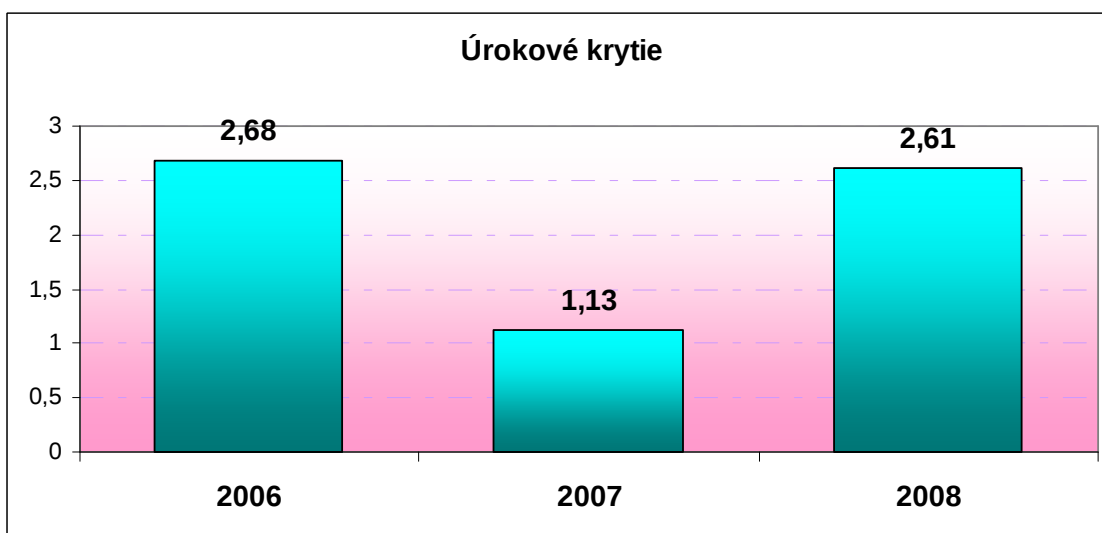
Graf 7: Ukazovatele zadlženosti spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

$$\text{Celková zadlženosť} = \text{cudzí kapitál} / \text{celkový kapitál}$$

Hodnoty ukazovateľa celkovej zadlženosti ukazujú, že rozsah využívania dlhov na financovanie podniku, je až príliš vysoký. Podnik by ho mal znížiť na hodnoty maximálne 70 % celkového kapitálu. V roku 2007 zadlženosť podniku vzrástla, čo potvrdzuje domienku o druhotnej platobnej neschopnosti. Podnik si v tej dobe vzal bankový úver, aby bol schopný splácať vlastné záväzky, pretože na ich úhradu nemal dostatok peňažných prostriedkov.

$$\text{Stupeň samofinancovania} = \text{vlastný kapitál} / \text{celkový kapitál} \quad (37)$$

Ukazovateľ stupňa samofinancovania vypovedá o finančnej nezávislosti a vybavenosti podniku vlastným kapitálom na krytie potrieb podniku. Je doplnkovým ukazovateľom k celkovej zadlženosti, spolu dávajú súčet 100 %. Ukazovateľ nám rovnako ako predchádzajúci vypovedá o veľkej zadlženosti. V roku 2008 sa situácia mierne zlepšila.

Graf 8: Úrokové krytie spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

$$\text{Úrokové krytie} = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky} \quad (7)$$

Ukazovateľ úrokového krytia informuje o tom, koľkokrát je podnik schopný kryť úroky z cudzích zdrojov potom, čo sú uhradené všetky náklady súvisiace s produktívnou činnosťou podniku. Je považovaný za jeden z ukazovateľov finančnej stability, tj. odolnosti podniku proti zručeniu jeho financií v dôsledku úbytku cudzích zdrojov. Prahovou hodnotou je číslo 1, nad ktorou sa spoločnosť Omniplast našťastie nachádza. Cieľová hodnota by mala byť podstatne vyššia. Väčšina bánk požaduje úrokové krytie minimálne 3, aby poskytkli podniku úver, tzn. že podnik má už teraz problémy so získavaním bankového úveru.

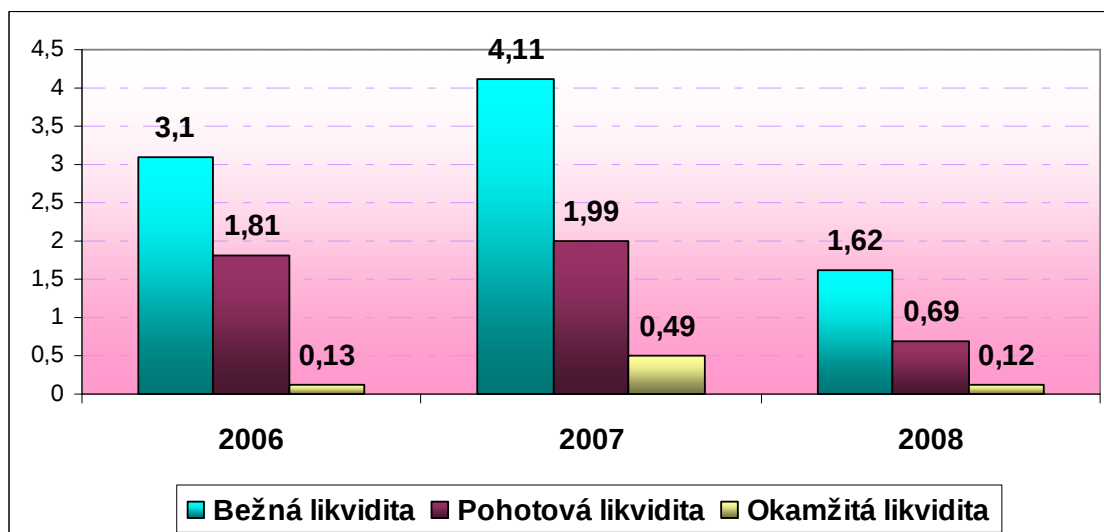
3.2.3.3 Ukazovatele likvidity

Analýza platobnej schopnosti podniku (likvidity v zmysle solventnosti¹⁾ skúma jeho schopnosť hradiť krátkodobé záväzky.(8) Vyjadruje schopnosť podniku premeniť

¹ **Solventnosť** je to momentálna schopnosť podniku uhradiť si svoje záväzky. Je reprezentovaná konkrétnym stavom peňažných prostriedkov v pokladnici a na bankovom účte. Solventnosť sa chápe ako krátkodobá schopnosť.

Likvidita je schopnosť premeny majetku podniku na pohotovú platobnú prostriedky. Ich speňažiteľnosť. Likvidita sa na rozdiel od solventnosti chápe ako dlhodobější schopnosť premeny aktív

svoje aktíva na peňažné prostriedky a tými potom včas a v požadovanej podobe uspokojiť všetky svoje splatné záväzky.(7)

Graf 9: Likvidita spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

$$\text{Bežná likvidita} = \text{obežné aktíva} / \text{krátkodobé záväzky}$$

Bežná likvidita je ukazovateľ tiež označovaný ako likvidita 3. stupňa a meria platobnú schopnosť podniku z hľadiska kratšieho obdobia (obvykle mesačne). Doporučená hodnota je 1,5 (6), pričom čím je vyššia, tým menšie je riziko platobnej neschopnosti podniku. Spoločnosť Omniplast má každý rok dostatočnú bežnú likviditu.

$$\text{Pohotovú likvidita} = (\text{obežné aktíva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé záväzky}$$

Pohotovú likvidita je ukazovateľ označovaný ako likvidita 2. stupňa a meria platobnú schopnosť podniku po odpočítaní zásob z obežných aktív, preto aj lepšie vystihuje okamžitú platobnú schopnosť podniku. Doporučená hodnota pohotovej likvidity je 1 (6). Hodnoty spoločnosti sú v rokoch 2006 a 2007 v poriadku. Zhoršenie v roku 2008 je spôsobené veľkým množstvom zásob. Množstvo zásob je vidieť z rozdielu likvidity 2. a 3. stupňa, najväčší rozdiel je v roku 2007, kedy začal podnik s nákupom zásob pre nový sklad.

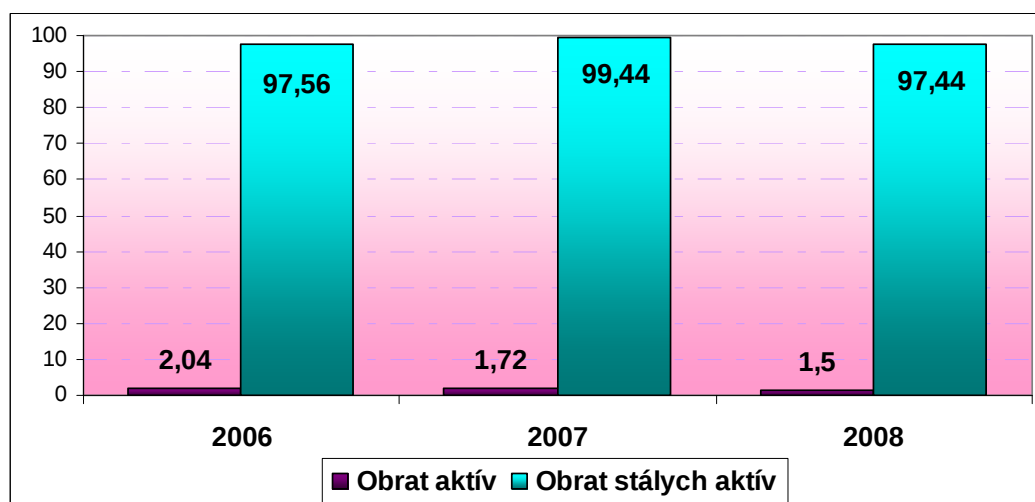
Okamžitá likvidita = krátkodobý finančný majetok / krátkodobé záväzky(7)

Okamžitá likvidita je ukazovateľ označovaný tiež ako likvidita 1. stupňa a jej doporučená hodnota je 0,2 (6). Hodnoty okamžitej likvidity spoločnosti Omniplast sú nižšie, podnik má problémy s okamžitou likviditou, čo sa pri tak vysokej zadlženosti dalo predpokladať. Z rozdielu likvidity 1. a 2. stupňa je vidieť veľké množstvo pohľadávok, ktoré firma má. Po výpočte ČPP som vyslovila domnienku, že podnik by mohol mať problémy s druhotnou platobnou neschopnosťou. Vzhľadom k nízkej okamžitej likvidite a vzhľadom k rastúcim hodnotám pohľadávok, záväzkov, rastúcim bankovým úverom sa skutočne jedná o druhotnú platobnú neschopnosť.

3.2.3.4 Ukazovatele aktivity

Tieto ukazovatele merajú schopnosť podniku využívať vložené prostriedky, tzn. že merajú ako efektívne podnik hospodári so svojimi aktívami.(8)

Ukazovatele obratovosti informujú o tom, koľkokrát prevyšujú ročné tržby hodnotu položky, ktorej obratovosť sa počíta. Čím vyšší je ich počet, tým kratšiu dobu je majetok viazaný a obvykle sa zvyšuje zisk.

Graf 10: Obratovosť spoločnosti Omniplast s.r.o. (Zdroj: vlastné spracovanie)

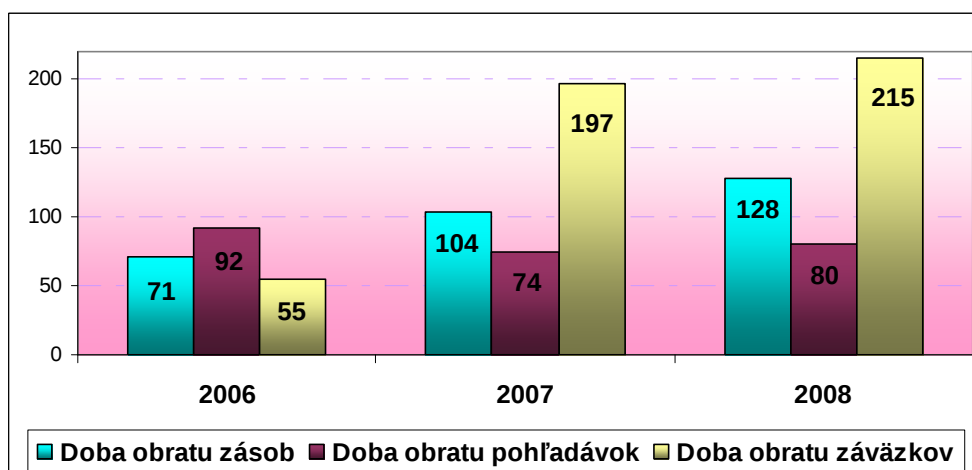
Obrat aktív= tržby / aktíva

Obrat aktív je komplexným ukazovateľom, ktorý vyjadruje využitie aktív spoločnosti pri tvorbe tržieb. Mal by sa pohybovať v doporučenom intervale 1,6- 3. Spoločnosť Omniplast má hodnoty v rokoch 2006 a 2007 v norme, v roku 2008 sa pohybuje pod hranicou 1,6. Pokles obratu je spôsobený tým, že spoločnosť v roku 2008 otvorila nový väčší sklad, do ktorého nakupovala zásoby za účelom rozšírenia ponúkaného sortimentu.

Obrat stálych aktív= tržby/ stále aktíva

Obrat stálych aktív udáva, koľkokrát sa dlhodobý majetok obráti v tržby za rok, meria efektívnosť využívania časti dlhodobého majetku ako sú budovy, stroje apod. Ukazovateľ má význam pri rozhodovaní o budúcich investíciách do majetku. Pri hodnotení obratu stálych aktív, je potrebné brať ohľad na mieru odpísanosti aktív a metódy odpisovania. Vysoká odpísanosť totiž zlepšuje hodnotu tohoto ukazovateľa.(2) Obrat stálych aktív v spoločnosti Omniplast do roku 2007 rastie, spoločnosť investuje do nákupu automobilov, nákladných aj osobných, aby sa zbavila závislosti na dopravcoch. V roku 2008 obrat stálych aktív nepochybne poklesol, pretože výbava vozového parku už dosť dobre vyhovuje potrebám podniku. Obrat stálych aktív je veľký, spoločnosť je na tom lepšie ako iné firmy z oboru, čo je pozitívne, pretože to svedčí o schopnosti podniku hospodáriť s dlhodobým majetkom.

Ukazovatele doby obratu

Graf 11: Doby obratu spoločnosti Omniplast s.r.o. v dňoch (Zdroj: vlastné spracovanie)

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby} / 360)$$

Doba obratu zásob udáva priemerný počet dní, kedy sú zásoby v podniku až do fáze ich spotreby alebo predaja. Doba obratu zásob by sa mala skôr skracovať. V prípade spoločnosti Omniplast je to opačne, tento trend nie je najideálnejší, ale vo fáze rozširovania sortimentu predaja predpokladaný. Spoločnosť udržiava vysoký stav zásob, aby si jej zákazníci mali z čoho vyberať. Snaží sa vyhovieť ich potrebám okamžite, bez toho, aby ich nechávala zbytočne čakať, a tým si znižovala konkurencieschopnosť.

$$\text{Doba obratu pohľadávok} = \text{pohľadávky} / (\text{tržby} / 360)$$

Doba obratu pohľadávok (tzv. priemerná doba inkasa) jej vypočítaná hodnota ukazuje dobu, po ktorú podnik musí v priemere čakať, kým obdrží platby za predaný tovar, tzn. že hodnotí platobnú morálku odberateľov. Doba obratu pohľadávok sa porovnáva s priemernou dobou splatnosti pohľadávok, tj. 30 dní. Hodnoty ukazovateľa vypovedajú o zlej platobnej morálke odberateľov. Preto podnik vytvoril v roku 2007 opravné položky k pohľadávkam, čo záporne ovplyvnilo výsledok hospodárenia. V roku 2008 už časť opravných položiek rozpustil, tzn, že nie všetky pohľadávky sú nedobytné. Doba obratu ale rastie, čo je dosť alarmujúce.

$$\text{Doba obratu záväzkov} = \text{záväzky} / (\text{tržby} / 360) \quad (7)$$

Doba obratu záväzkov (platobná morálka podniku voči dodávateľom) jej vypočítaná hodnota udáva počet dní, po ktoré podnik od svojich dodávateľov využíva bezplatný obchodný úver. Pričom je výhodné pokiaľ doba obratu záväzkov je väčšia ako doba obratu pohľadávok. Porovnáva sa s priemernou splatnosťou záväzkou, tj. 30 dní. Doba obratu veľmi rastie, oproti roku 2006 sa skoro štvornásobne zvýšila. Je to z dôvodu druhej platobnej neschopnosti, kvôli ktorej si podnik berie bankové úvery.

3.2.4 Zhrnutie finančnej analýzy

Hodnoty indexu dôveryhodnosti českého podniku IN05 sa v spoločnosti Omniplast s.r.o. okrem roku 2007 pohybovali nad hranicou, kedy podnik tvorí hodnotu. To značí, že podnik sa celkovo javí ako zdravý. Aby som si overila, či je to pravda, či podnik nemá problémy, ktoré z ukazovateľa IN05 nevyplývajú, previedla som hlbšiu analýzu.

U hodnôt čistého pracovného kapitálu som vypočítala rastúci trend. Tento trend je spôsobený rozširovaním sortimentu predávaného tovaru a udržiavaním dostatočného množstva zásob. Zásoby vyvolávajú rast čistého pracovného kapitálu, preto sa ich podniky vo všeobecnosti snažia skôr zbavovať, v oblasti veľkoobchodu nie je ale rast vnímaný negatívne.

Z ukazovateľa čisté pohotovité prostriedky vyplýva, že podnik bude mať s veľkou pravdepodobnosťou problémy s druhotnou platobnou neschopnosťou. Hodnoty ČPP sú v každom roku záporné, pretože okamžité splatné záväzky prevyšujú pohotovité peňažné prostriedky podniku.

Lepšie si na tom podnik stojí s rentabilitou. Rentabilita aktív sa s výnimkou stratového roku 2007 približuje k dobrým 10 %. Hodnota rentability vlastného kapitálu je vyššia ako u najlepších podnikov v odvetví. Vložené prostriedky do podniku sa spoločníkom dobre zhodnocujú, opäť s výnimkou stratového roku 2007. Rentabilita tržieb je v porovnaní s oborom priemerná. Rok 2007 bol stratový, pretože spoločnosť mala problémy s vymáhaním pohľadávok a musela vytvoriť veľké opravné položky

k nedobytným pohľadávkam, tento náklad dostal spoločnosť až do straty. V roku 2008 začal s postupným rozpúšťaním opravných položiek a situácia sa mierne zlepšila.

Skutočné problémy vyšli najavo po analýze ukazovateľov zadĺženosti. Celková zadĺženosť podniku je veľmi vysoká, takmer 90 %. Rovnako o nej vypovedá aj ukazovateľ stupňa samofinancovania. Podnik disponuje malým množstvom peňazí, má veľa pohľadávok, ktoré sú po lehotách splatnosti. Preto sa mu hromadia záväzky. Je možné odhadnúť, že podnik si berie bankové úvery a pôžičky, aby financoval prevádzku spoločnosti a uhradil svoje záväzky.

Vysoká zadĺženosť so sebou prináša aj vysoké nákladové úroky. Úrokové krytie podniku sa pohybuje nad prahovou hranicou 1, ale nie je dostačujúce. Ak sa nezlepší bude mať podnik v naďalej problémy so získavaním úverov.

Očakávanú druhotnú platobnú neschopnosť potvrdili aj ukazovatele likvidity. Bežná a pohotovú likvidita podniku je v poriadku, hodnoty sa pohybujú nad doporučenými hodnotami. Z rozdielu bežnej a pohotovej likvidity je opäť vidieť vysoký stav zásob v podniku. Tento stav zásob podnik udržiava odôvodnene. Hodnoty okamžitej likvidity spoločnosti Omniplast sú nižšie ako doporučaná hodnota. Značí to, že podnik má okrem veľkých zásob aj veľa pohľadávok.

Ukazovatele obratu sú v poriadku, firma dokáže hospodáriť so svojim majetkom. Problémy sa vyskytujú v ukazovateľoch doby obratu. Doba obratu pohľadávok je v porovnaní s priemernou dobou splatnosti pohľadávok dvoj- až skoro trojnásobne vyššia. Svedčí to o zlej platobnej morálke odberateľov. Doba obratu záväzkov veľmi narastá z dôvodu druhotnej platobnej neschopnosti podniku.

Pred návrhom riešenia na zlepšenie finančnej situácie je potrebné preskúmať stávajúce zdroje financovania spoločnosti Omniplast s.r.o..

3.3 Stávajúce zdroje financovania spoločnosti

Spoločnosť financuje svoje aktivity v malej miere za pomoci vlastných zdrojov.

Tabuľka 4: Financovanie vlastným kapitálom (Zdroj: vlastná úprava vychádzajúca z účtovných výkazov a výročných správ)

Vlastný kapitál v tis.Kč	2005	2006	2007	2008
Základný kapitál	200	200	200	200
Rezervný fond	10	20	20	20
Nerozdelený zisk minulých rokov	416	1559	4689	4671
Odpisy	360	755	1138	1723

Je pozitívne, že podnik nerozdeľuje zisk, ale necháva ho v podniku na ďalší rozvoj. Svedčí to o tom, že majitelia majú záujem podnikanie naďalej rozvíjať.

Prevažujúci cudzí kapitál je v spoločnosti zastúpený prostredníctvom finančných pôžičiek, bankových úverov a leasingu.

Formou *finančného prenájmu* zaobstaráva dlhodobý hmotný majetok (DHM). Už v prvom roku svojej existencie si takou formou zaobstarala štyri nákladné automobily a jeden osobný, v ďalšom roku rozšírila svoj vozový park o ďalšie štyri nákladné automobily. Vzhľadom k tomu, že odstránenie závislosti na dopravcoch bol dobrý ťah, pokračovali v navyšovaní DHM aj v ďalších rokoch. V súčasnosti majú celkom 12 nákladných automobilov, 2 osobné, jeden ťahač, náves, vysokozdvížny vozík a jedno lietadlo. Výška celkových leasingových splátok činí 15 392 tisíc Kč, z toho je 7 637 tisíc Kč už splatených. Celkový majetok zaobstaraný formou finančného leasingu k 31.12.2008 je zobrazený v prílohe č.3.

Ďalším zdrojom financovania sú *finančné pôžičky*, ktorými spoločnosť financuje prevádzkovú činnosť podniku. Pohybujú sa v maximálnej výške do 30 miliónov Kč. Spoločnosť využíva aj *kontokorentný úver* vo výške 30 miliónov Kč a čerpá aj *úver* na automobil Volvo XC60. Celkový prehľad ponúka nasledujúca tabuľka:

Tabuľka 5: Financovanie cudzím kapitálom (Zdroj: vlastná úprava vychádzajúca z účtovných výkazov a výročných správ

Rok splatnosti	Názov	Úrok	Čiastka v tis. Kč
Dlhodobé bankové úvery a pôžičky			
2005	Finančná pôžička	9 %	22 000
2006	Finančná pôžička	9 %	4 000
2007	Finančná pôžička	6 %	20 000
2008	Kontokorentný úver		30 000
2010	Finančná pôžička	6 %	30 000
2011	Úver na Volvo XC60		623
Stav k 31.12.2008			30 623
Krátkodobé bankové úvery a pôžičky			
2009	Kontokorentný úver		30 000
2009	Úver na Volvo XC60		275
Stav k 31.12.2008			30 275

Ako z výsledkov finančnej analýzy vyplýva, je potrebné, aby spoločnosť znížila podiel financovania cudzími zdrojmi na celkovom financovaní podniku. Spoločnosť ale nevykazuje tak vysoký zisk, aby mohla čo najskôr splatiť úvery a ešte aj financovať prevádzku.

Len v priebehu roku 2008 zaevidovala spoločnosť pohľadávky vo výške skoro 12,4 milióna Kč po lehote splatnosti do 90 dní a pohľadávky vo výške vyše 9 miliónov Kč po lehote splatnosti nad 90 dní. Spoločnosť má viacerých stálych odberateľov i veľa drobných odberateľov, ktorí sa menia. Spoločnosť vedie s dlžníkmi aj súdne spory, ktoré ju stoja nemalé finančné prostriedky a poslednú dobu, kvôli finančnej kríze, končia v jej neprospech, pretože konkurzné konania sa rušia pre nedostatok majetku dlžníkov.

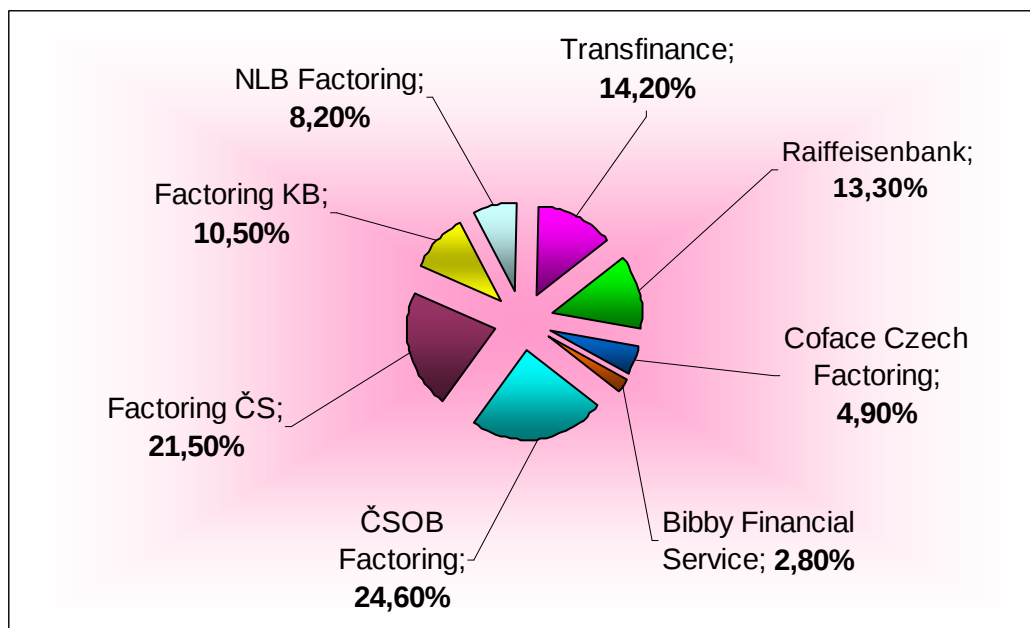
Spoločnosť zatiaľ nevyužíva služby factoringu, ktoré by jej pomohli finančnú situáciu zlepšiť. V nasledujúcich podkapitolách priblížim možnosti financovania pomocou factoringových služieb na českom trhu.

3.4 Factoring na českém trhu

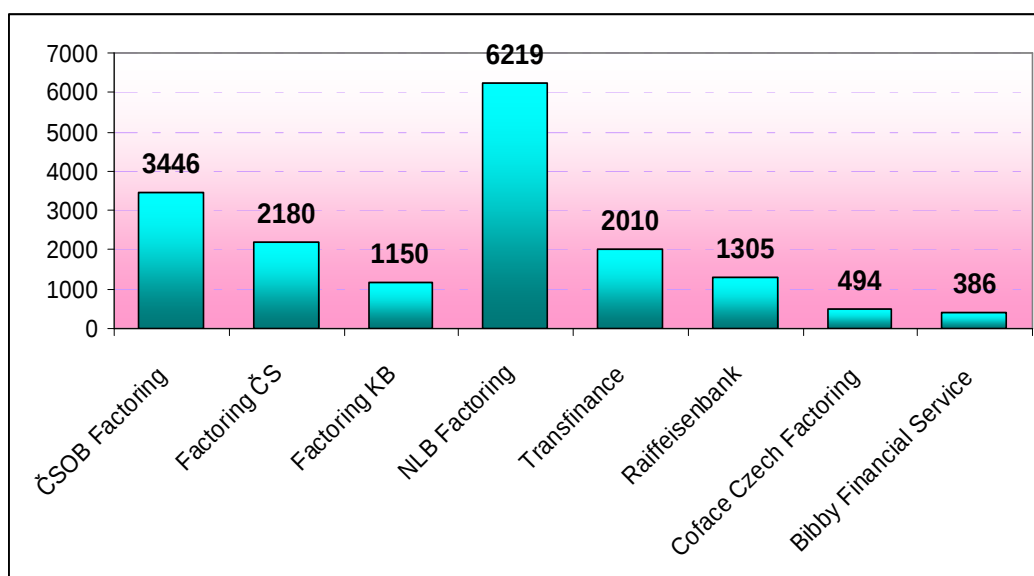
V České republice byla založena v roce 1991 jako první společnost v střední a východní Evropě specializovaná na převádění financování podniků pomocí faktoringu a forfaitingu společnost Transfinance. Tato společnost je členem prestižního mezinárodního sdružení faktoringových společností *Factors Chain International* a zakládajícím členem české *Asociace faktoringových společností* (AFS), které členové vstoupili v roce 2005 do *České leasingové a finanční asociace*.(42)

Factoring je jedním z nejrychleji se rozvíjejících finančních instrumentů. Od první poloviny 90. let vykazuje v České republice prostřednictvím objemu členských společností Asociace faktoringových společností rostové průměry v rozsahu 30 až 40 % meziročních nárůstů objemu obchodu. V roce 2005 prefinancovali společnosti AFS v České republice pohledávky za téměř 87 mld. Kč. V současné době už není meziroční růst tak dramatický. (20) V prvním čtvrtletí roku 2010 došlo, po minuloročním propadu, k obnovení růstu objemu faktoringových obchodů. Na členy AFS byli v prvním čtvrtletí roku 2010 postoupené pohledávky celkem za 22,29 mld. Kč.(50)

Factoring ponúkajú ako veľké bankové spoločnosti, ktoré ako pre leasing často vytvárajú dcérske spoločnosti, tak aj iné firmy, ktoré často pôsobia na trhu finančného poradenstva.(36) Najväčšími spoločnosťami na trhu sú ČSOB Factoring a Factoring ČS. Ich podiel na trhu v percentách zobrazuje nasledujúci graf.(51)

Graf 12: Podiel na trhu faktoringu 1.Q 2010 (Zdroj: Ostatné zdroje (32))

Graf 13: Obrat (v mil. Kč) faktoringových spoločností 1.Q 2010 (Zdroj: Ostatné zdroje (32))

Súhrnejšie členenie zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 6: Factoring v ČR 1.Q 2010 (Zdroj: Ostatné zdroje (32))

1. Q 2010 (v mil. Kč)	Factoring			Factoring celkom	Podiel na trhu (%)	Objem poskytnutých prostriedkov k 31.3.2010
	tuzemský	exportný	importný			
ČSOB Factoring	4 453	1025	0	5478	24,6	3446
Factoring ČS	3 888	701	204	4793	21,5	2180
Factoring KB	1963	356	32	2351	10,5	1150
NLB Factoring	1 293	495	36	1824	8,2	6219
Transfinance	2222	757	182	3161	14,2	2010
Raiffeisenbank	1 839	1126	0	2965	13,3	1305
Coface Czech Factoring	952	142	0	1094	4,9	494
Bibby Financial Service	500	121	1	622	2,8	386
Celkem	17 110	4723	455	22 288	100 %	17 190

Factoring je ideálna forma prevádzkového financovania pre spoločnosti, ktoré pravidelne dodávajú tovar alebo služby väčšiemu množstvu tuzemských či zahraničných odberateľov. Je vhodné pre malé a stredné podniky predovšetkým vo výrobnnej sfére či firmy zaoberajúce sa sezónnymi dodávkami. Spoluprácu s factoringovou spoločnosťou taktiež ocenia subjekty, ktorých obchodnou náplňou je rýchla obrátka tovaru. Príkladom môže byť firma zaoberajúca sa distribúciou počítačových komponentov, periférií a kompletných počítačov. Jej hlavným obchodným cieľom je nakúpiť veľký objem tovaru od výrobcov a čo najrýchlejšie ho predat' zákazníkovi. Preto potrebuje mať k svojmu úspešnému podnikaniu k dispozícii dostatok prevádzkového kapitálu. Podniky, ktoré majú záujem využiť factoring, by mali mať priebežné dodávky stálym odberateľom a aspoň ročnú históriu. Určitou nevýhodou tohto finančného produktu môže byť pre niektorých začínajúcich podnikateľov požadovaný ročný obrat na factoringovom účte vo výške aspoň 20 miliónov Kč.

Klientmi factoringovej spoločnosti však nemusia byť len malé a stredné podniky. Často nimi bývajú aj väčšie spoločnosti, ktoré si nechcú zvyšovať úverové zaťaženie (factoring nezvyšuje cudzie zdroje podniku) alebo tzv. outsourcujú kompletnú správu pohľadávok, čím docielia zlepšenie platobnej morálky odberateľov, ale aj zníženie administratívy a v konečnom dôsledku pokles fixných nákladov. Financovanie na základe postúpenia pohľadávok factoringovej spoločnosti umožňuje klientom preklenúť výkyvy vo výške okamžitej hotovosti, stabilizovať a lepšie plánovať peňažné toky (cashflow). Factoringová spoločnosť navyše vyplňuje medzeru na finančnom trhu v Českej republike, pretože poskytuje peniaze aj na projekty, na ktorých sa banka nechce podieľať.(19)

Predstavím podrobnejšie tri české factoringové spoločnosti, vybrala som si tri najsilnejšie podľa obratu- ČSOB Factoring, Factoring ČS a NLB Factoring (abecedné poradie).

3.4.1 ČSOB Factoring

Spoločnosť ČSOB Factoring je akciová spoločnosť, ktorá bola založená v roku 1992 s názvom O.B.HELLER ako spoločný podnik Československé obchodní banky a Heller International Group z USA. Táto americká spoločnosť úspešne preniesla do Českej republiky tradíciu a kvalitu finančného podnikania, ktorú založil Walter Heller v Chicagu už v roku 1919, a radí sa tak k najstarším špecialistom v obore.

V roku 1993 ako prví na českom trhu ponúkli financovanie tuzemských pohľadávok. V roku 2006 sa Československá obchodní banka stala jediným akcionárom spoločnosti a od tej doby sa používa názov ČSOB Factoring. ČSOB Factoring dlhodobo udržuje svoj tržný podiel nad 20 %. (40)

ČSOB Factoring ponúka nasledujúce služby:

- tuzemský regresný factoring,
- tuzemský bezregresný factoring,
- exportný factoring,
- importný factoring,

- doplnkové financovanie,
- inkasné služby.(29)

Po postúpení sú pohľadávky za odberateľmi vo vlastníctve ČSOB Factoring, ktorý sa tak stáva novým veriteľom. Na základe postúpenia pohľadávky získava klient/ dodávateľ nárok na ich prefinancovanie do zmluvne dohodnutej výšky až 90 %.

ČSOB Factoring taktiež môže za svojho klienta/ dodávateľa prevziať riziko z prípadnej platobnej neschopnosti alebo nevôle jeho odberateľov.

Nedeliteľnou súčasťou factoringovej spolupráce je aj správa postúpených pohľadávok, čo v praxi znamená, že sa ČSOB Factoring aktívne stará o upomínanie, vymáhanie a inkaso postúpených pohľadávok.(18)

Podmienky využitia služieb ČSOB Factoringu:

- dôležitý je charakter a kvalita pohľadávok- splatnosť do 90 dní, diverzifikácia medzi aspoň piatich odberateľov, opakovaná fakturácia,
- nie je možné financovať pohľadávky za personálne alebo majetkovo spriaznenými osobami,(25)
- plánovaný ročný obrat cez factoringovú spoločnosť v minimálnej výške 20 mil. Kč za rok (vrátane DPH),
- podiel jedného odberateľa z vybraného portfólia zákazníkov nepresahuje 30 %,
- vybraní zákazníci neuplatňujú zákaz postúpenia pohľadávok,
- % dobropisovania s vybranými odberateľmi je do 10 %,
- spoločnosť vedie podvojné účtovníctvo.(23)

Poplatky:

Factoring je z hľadiska poplatkov vcelku transparentný. Vždy sa platí iba za služby, ktoré klient využíva a celkové náklady na factoring tak odpovedajú skutočnému rozsahu spolupráce.

- **Úroky**- úrok z prefinancovania pohľadávok sa účtuje z denných zostatkov skutočne čerpaných záloh. Úrokové sadzby sa pohybujú na úrovni bežnej pre štandardné kontokorentné financovanie a sú viazané na pohyblivé jedno

mesačné referenčné úrokové sadzby medzibankového trhu pre jednotlivé meny (teda najčastejšie PRIBOR pre CZK a EURIBOR pre EUR).

- *Factoringový poplatok*- factoringový poplatok sa účtuje za služby súvisiace so správou pohľadávok a za vedenie saldokonta, napríklad za upomínanie a prípadné ďalšie inkasné kroky. Výška poplatku je závislá na obrate (pri ročnom obrate okolo 20 miliónov korún obvykle nepresahuje 1,4 % z hodnoty postúpených pohľadávok, pri stúpajúcom obrate poplatok pomerne rýchle klesá až k hodnote 0,2 % z obratu).
- *Poplatok za prevzatie rizika neplatenia*- tento poplatok sa účtuje iba v prípade bezregresného factoringu, jeho výška sa obvykle pohybuje v rozmedzí 0,3- 0,5 % z nominálnej hodnoty postúpených pohľadávok. Pre každého odberateľa je stanovený úverový limit, do ktorého výšky ČSOB Factoring riziko neplatenia postúpených pohľadávok prevezme. *Za stanovenie úverového limitu* je účtovaný *jednorázový poplatok* spravidla v rozmedzí 500- 2.800 Kč podľa teritória, následne klient hradí *monitorovací poplatok* v rozmedzí 117- 240 Kč za mesiac.
- *Poplatok za využívanie elektronickej aplikácie FactorLink*- táto aplikácia umožňuje klientovi on-line prístup k informáciám o postúpených pohľadávkach, k výške nároku na čerpanie záloh, platobnej morálke odberateľov, štatistikám platieb a podobne. Mesačný paušál za jej využívanie je 450 Kč.(34)

V ČSOB Factoring sa neplatí záväzková provízia z nečerpanej časti limitu, ani si neučtujú žiadny poplatok za zmluvu.(31)

Postup pri naviazaní spolupráce:

- podnikatelia, ktorí by mali záujem o factoringové služby od ČSOB Factoring, musia zaslať vyplnený dotazník a tabuľku odberateľov (oba formuláre sú k dispozícii na webových stránkach spoločnosti ČSOB Factoring),
- ČSOB Factoring sa s podnikateľmi po obdržaní dotazníku spojí a dohodne si s nimi osobné stretnutie, na ktorom sa upresnia potreby a možnosti firmy,
- Po osobnom jednaní sa pripraví ponuka obsahujúca všetky dôležité parametre týkajúce sa factoringovej spolupráce,
- Po akceptácii ponuky a predložení potrebných podkladov je ČSOB Factoring obvykle do jedného týždňa schopný zahájiť factoringovú spoluprácu.

3.4.2 Factoring ČS

Factoring České spořitelny, a.s. je moderná finančná spoločnosť pôsobiaca v oblasti factoringových operácií. Vznikla v novembri 1995 pôvodne ako ČS Factoring s.r.o.. V roku 1997 sa spoločnosť premenila na akciovú spoločnosť, pričom Česká spořitelna získala 10 % akciový podiel. V roku 2001 potom odkúpila zvyšok akcií od pôvodných majiteľov a stala sa 100 % vlastníkom spoločnosti. Factoring ČS je členom najväčších sietí factoringových organizácií na svete Factors Chain International, (FCI s viac ako 200 členmi vo viac ako 60 krajinách sveta) a International Factors Group (IFG).(47)

Spoločnosť zabezpečuje:

- tuzemský factoring,
- exportný factoring,
- importný factoring,
- správu a inkaso pohľadávok,
- eFactoring,
- produkty na mieru.(48)

Podmienky pre poskytnutie služieb:

- pravidelné dodávky viacerým odberateľom so splatnosťou obvykle 30- 90 dní,
- zápočty by mali byť do 10 %,
- pohľadávky nesmú byť zaťažené právom tretej osoby,
- koncentrácia obrátov na jedného odberateľa by nemala byť vyššia ako 50 %,
- taktiež dlhšia história a finančné zdravie spoločnosti.(24)

Poplatky:

Náklady za factoringové služby sú závislé na rozsahu služieb, ktoré zákazník požaduje a sú individuálne. Vo všeobecnosti sa skladajú z dvoch zložiek:

- *Factoringový poplatok*- zahŕňa náklady na administratívne spracovanie predaja zákazníka a náklady za záruku pred platobnou neschopnosťou. Štandardne sa pohybuje od 0,3 % do 1,5 % z nominálnej hodnoty pohľadávok.

- *Úroková sadzba*- pohybuje sa na obvyklej úrovni bankovních sadzieb, ktorú aplikujú komerčné banky pri poskytovaní krátkodobých úverov (jedno mesačný PRIBOR + x % p.a.).(35)

Postup pri naviazaní spolupráce:

- podnikateľ, ktorý má záujem o služby Factoringu ČS, musí zaslať zoznam svojich odberateľov v štruktúre formuláru *Předběžný zájem o factoring* (dostupný na webových stránkach) a Factoring ČS následne prevedie ich analýzu,
- v prípade kladného výsledku preverenia bonity odberateľov sa podnikateľovi zašlú navrhované podmienky financovania predaja,
- po podpise factoringovej zmluvy a zaškolení môže Factoring ČS okamžite začať financovať podnikateľov predaj.(43)

3.4.3 NLB Factoring

Spoločnosť NLB Factoring, a.s., vznikla v roku 1994 a v súčasnosti sa radí medzi päť najvýznamnejších factoringových spoločností v Českej republike. Hlavnou aktivitou spoločnosti je poskytovanie prevádzkového financovania, hlavne factoringu. Od roku 2001 patrí do finančnej skupiny najvýznamnejšej slovinskej banky Nova Ljubljanska banka. NLB Factoring a Factoring ČS sú jediné spoločnosti na českom trhu, ktoré sú členmi oboch prestížnych svetových asociácií factoringových spoločností, už spomínaných FCI a IFG.

NLB Factoring ako jediná spoločnosť ponúka evidenciu všetkých finančných nákladov, vzniklých z titulu factoringu, na úrovni jednotlivej postúpenej pohľadávky, nie kumulatívne (za mesiac, dlžníka apod.). Má profesionálne veľmi dobre zvládnutý komunikačný systém. Svojim zákazníkom ponúka aj možnosť priameho úverovania v kombinácii s factoringom a necháva voľbu banky pre platobný styk na nich. Je dynamicky rastúcou spoločnosťou, avšak stále s "individuálnym klientským prístupom" ku svojim zákazníkom.

NLB Factoring ponúka nasledujúce produkty:

- factoring (tuzemský, dovozný, vývozný),
- odkup pohľadávok,
- factoringové balíčky pre malé firmy,
- iné formy financovania (nákupný factoring, forfaiting, vzťahovanie pohľadávok,...).(39)

Významným prínosom pre klientov je schopnosť ponúknuť 100 % garanciu za úhradu pohľadávky (bez spoluúčasti) vzhľadom ku spolupráci s partnerskými factoringovými spoločnosťami v 50 krajinách sveta. Navyše vďaka zámerniu NLB disponuje znalosťami a orientáciou na trhu krajín bývalej Juhoslávie a ďalších východoeurópskych krajín. NLB Factoring ponúka financovanie nie len veľkým a stredným firmám, ale tiež firmám a podnikateľom už od 2 mil. Kč ročného obratu.(30)

Podmienky:

NLB Factoring nemá na svojich webových stránkach jasne definované podmienky, kedy poskytuje factoringovú službu. Rozhodnutie o začatí spolupráce vyplynie až po vyhodnotení stávajúcej situácie záujemcu po zaslaní žiadosti (postup uvedený nižšie). Samozrejme sa musí jednať o záujemcu s históriou, ktorý pravidelne dodáva viacerým odberateľom so splatnosťou obvykle 30 až 90 dní. Výška obratu nehrá až takú rolu, pretože NLB Factoring ponúka financovanie aj pre malé firmy (tzv. smallfactoring).

Poplatky:

Náklady financovania účtované NLB Factoringom za factoringové služby sa skladajú z dvoch častí- úroku z financovania a factoringového poplatku. Žiadne ďalšie poplatky nie sú účtované.

- *Úrok z financovania*- vyjadruje náklady za vyplatené finančné prostriedky. Úroková sadzba je odvodená z medzibankových sadzieb príslušnej meny na peňažnom trhu v ČR a je stanovená formou klientskej sadzby v rozmedzí 2,6 % až 3,9 % p.a. nad príslušnou dvojmesačnou (2M) alebo jednomesačnou (1M) sadzbou. Úroky sú počítané iba z výšky vyplatenej čiastočnej úhrady na kupnú cenu formou zálohy.

- *Factoringový poplatok*- pokrýva náklady spojené so službami inkasa a administrácie správy pohľadávok, vrátenie vedenia upomienkového konania a prípadné zaistenie proti riziku. Výška poplatku sa odvodzuje od konkrétnej výšky obratu, bonity, počtu odberateľov a kvalite fakturácie a štandardne sa pohybuje v rozmedzí 0,3 až 1,9 % z hodnoty pohľadávky.(28)

Postup pri naviazaní spolupráce:

Záujemca o uzatvorenie factoringovej zmluvy musí vyplniť formulár *Žádost o financování*, ktorý je dostupný na webových stránkach a zaslať ho spolu s nasledujúcimi záležitosťami spoločnosti NLB Factoring. K žiadosti sa prikladá:

- oprávnenie podnikateľ (výpis z obchodného registra alebo živnostenský list nie starší ako 3 mesiace,
- konkrétny zámer pre využitie factoringu, históriu spoločnosti a organizačnú štruktúru,
- daňové priznania potvrdené finančným úradom obdobie posledných 2 rokov existencie firmy,
- ročné výsledky hospodárenia za posledné 2-3 roky existencie firmy, a to vo forme bilancie aktív a pasív, výkazu ziskov a strát a výkazu o peňažných tokoch hotovosti,
- aktuálne ekonomické výsledky ku koncu posledného štvrt'roku,
- vzor kupnej zmluvy, objednávky, faktúry medzi dodávateľom a odberateľom,
- vypovedajúce saldo úhrad s odberateľmi navrhnutými pre factoring za primerané obdobie ,
- čestné prehlásenie o bezdlžnosti štátnym inštitúciám a zdravotným poisťovňám.(26)

Po analýze dát sa záujemcovi ohlásia, aby si dohodli osobné stretnutie.

4 NÁVRH VHODNÉHO RIEŠENIA PRE SPOLOČNOSŤ OMNIPLAST S.R.O.

Spoločnosť má vysoký stav pohľadávok, záväzkov a bankových úverov, ktoré navyše v sledovanom období rástli. Okrem toho má nízky stav ČPP a okamžitej likvidity. Potvrdzujú to aj ukazovatele doby obratu záväzkov a pohľadávok a ich rastúci trend.

Navrhujeme riešiť problém so všetkými týmito ukazovateľmi jedným opatrením, ktoré sa kladne prejaví ako v ukazovateľoch likvidity, tak aj v zadĺženosti a aktivite.

Je potrebné začať najskôr riešiť problém s vysokou dobou obratovosti pohľadávok a záväzkov. Doba obratu záväzkov je síce vyššia ako doba obratu pohľadávok, ale počet pohľadávok po lehote splatnosti je väčší ako počet záväzkov. Preto je lepšie začať s riešením problému doby obratu pohľadávok. Tým sa postupne vyrieši aj problém okamžitej likvidity. Zlepšenie platobnej morálky bude mať pozitívnu odozvu u dodávateľov a aj u bankových domov, ktoré by tak mohli v budúcnosti ponúknuť spoločnosti Omniplast úvery a pôžičky za výhodnejších podmienok, pretože platobná morálka sa hodnotí pri vyjadrovaní scoringu podnikateľského subjektu.

Odkupu pohľadávok sa venujú factoringové spoločnosti. Je vôbec spoločnosť Omniplast s.r.o. vhodným kandidátom na prijatie factoringovej spolupráce?

Podnik má dlhšiu históriu, vedie podvojnú účtovníctvo. Neobchoduje so žiadnou majetkovo alebo personálne prepojenou osobou. Pravidelne dodáva tovar 8 stálym odberateľom z tuzemska, s ktorými spolupracuje od začiatku svojej podnikateľskej činnosti, bez zaistenia. Má aj množstvo drobných odberateľov, ktorí si po rozšírení sortimentu začali objednávať tovar u spoločnosti častejšie. Faktúry odberateľom vystavuje s 60 dňovou splatnosťou. Na jej pohľadávky neexistuje právo tretích osôb. Základné požiadavky na poskytnutie factoringu by spoločnosť spĺňala.

Všetky factoringové spoločnosti v Českej republike pristupujú ku klientom individuálne. Postup žiadosti o factoringové služby je všade veľmi podobný. Preto navrhujeme, aby spoločnosť Omniplast vyplnila formuláre, ktoré sú dostupné na internetových stránkach jednotlivých spoločností, priložila potrebné dokumenty (tam sa už požiadavky líšia) a zaslala ich spoločnostiam. Významnú úlohu bude zohrávať

hodnotenie odberateľov. Ak factoringová spoločnosť ohodnotí odberateľov spoločnosti Omniplast za dobrých, tak odporúčam, aby spoločnosť naviazala factoringovú spoluprácu, pretože sa jej to vyplatí aj po finančnej stránke (viz. nižšie približná kalkulácia nákladov). Okrem toho získa peňažné prostriedky okamžite, čím sa jej vyriešia záporné čisté pohotovité prostriedky a problém s likviditou. Podnik by tak mohol splatiť časť úverov a tým si znížil zadlženosť.

Tabuľka 7: Približná kalkulácia nákladov (Zdroj: vlastné spracovanie podľa zdroja (27))

Spoločnosť	ČSOB Factoring	Factoring ČS	NLB Factoring
<i>Názov produktu</i>	<i>Tuzemský regresný factoring</i>	<i>Tuzemský factoring</i>	<i>Regresní factoring</i>
Factoringový poplatok (max)	1,4 %	1,5 %	1,9 %
Úrok z prefinancovania	1M PRIBOR (k 26.5.2010 1,02 % p.a.) + 4 %= 5,02 %	1M PRIBOR (k 26.5.2010 1,02 % p.a.) + 3 %= 4,02 %	2M PRIBOR (k 26.05.2010 1,12% p.a.) + 3,9 %= 5,02 %
Zálohová platba	80 %	80 %	80 %
Stav pohľadávok k 31.12.2008		31 720 000 (v Kč)	
Záloha v Kč	25 376 000	25 376 000	25 376 000
Factoringový poplatok	31 720 000 x 1,4%= 444 080	31 720 000 x 1,5%= 475 800	31 720 000 x 1,9%= 602 680
Úrok z prefinancovania	25 376 000 x 60/365 x 5,02 %= 209 404	25 376 000 x 60/365 x 4,02 %= 167 690	25 376 000 x 60/365 x 5,02 %= 209 404
Náklady factoringu celkom	653 484 Kč	643 490 Kč	812 084 Kč
% časť z nominálnej hodnoty pohľadávky	2,06 %	2,03 %	2,56 %

Cenovo najpriateľnejší vyšiel *Tuzemský factoring* od Factoringu ČS. Factoring ČS navyše, narozdiel od ČSOB Factoringu, neuvádza podmienku pre výšku plánovaného ročného objemu dodávok odberateľom prostredníctvom factoringu.

Ako by sa zlepšili finančné ukazovatele po využití factoringu zobrazujú nasledujúce tabuľky.

Tabuľka 8: ČPP 2008 (Zdroj: vlastné spracovanie)

V tisícoch Kč	2008 Bez factoringu	2008 S factoringom
Pohotové peň. prostriedky	6 400	31 077
Okamžité splatné záväzky	55 372	55 372
ČPP	-48 972	-24 295

Po prijatí factoringovej spolupráce by sa čisté pohotové prostriedky už v prvom roku zlepšili o polovicu. Ukazovateľ síce nebude nadobúdať kladnú hodnotu, ale vzhľadom k tomu, že som za okamžité splatné záväzky dosadzovala celkové krátkodobé záväzky, pretože som nepoznala ich presné rozdelenie podľa splatnosti, je výsledok týmto podhodnotený. Je možné usudzovať, že pokiaľ nie sú všetky záväzky tesne pred splatnosťou, mohol by byť ukazovateľ ČPP kladný.

Tabuľka 9: Okamžitá likvidita 2008 (Zdroj: vlastné spracovanie)

	2008 Bez factoringu	2008 S factoringom
Okamžitá likvidita	0,12	0,68

A vyriešil by sa aj problém s likviditou. Hodnota ukazovateľa okamžitej likvidity by sa zlepšila až vysoko nad odporúčanú hodnotu 0,2. Spoločnosť Omniplast s.r.o. by prijatím factoringových služieb získala peňažné prostriedky do druhého dňa. Mohla by s nimi splatiť bankové úvery a pôžičky, a tým znížiť zadlženosť podniku. Skrátila by sa jej doba obratu pohľadávok a zároveň aj záväzkov, lebo by už mala finančné zdroje k dispozícii.

Alternatívne riešenie zlepšenia platobnej morálky je využitie skonta. Podnik by mohol ponúkať zľavu 2 % z pohľadávky za platbu v hotovosti alebo pri zaplatení pred dobou splatnosti. Naopak by sankcioval nevčasné splatenie. Poskytnutie zľavy 2 % by firmu vyšlo lacnejšie ako využitie factoringu. Toto riešenie už spoločnosť Omniplast s.r.o. využívala na začiatku podnikateľskej činnosti, ale neosvedčilo sa jej.

ZÁVER

Bakalárska práca na tému „financování podnikatelských aktivit“ skúma možnosti financovania podniku a podrobnejšie možnosti financovania podniku z externých zdrojov. Hlavným cieľom mojej bakalárskej práce bolo charakterizovať jednotlivé formy financovania podnikateľských aktivít a navrhnúť vhodnú formu financovania pre spoločnosť Omniplast s.r.o..

V teoretickej časti práce som rozčlenila a podrobnejšie popísala jednotlivé externé zdroje financovania. Vyzdvihla som ich výhody, no nezabudla som uviesť aj nevýhody zdroja. V praktickej časti som sa venovala návrhu alternatívnej formy financovania pre spoločnosť Omniplast s.r.o..

Spoločnosť Omniplast s.r.o. si uvedomuje nesprávne uberanie sa cestou financovania spoločnosti z cudzích zdrojov, ktorých podiel na celkovom financovaní firmy z roka na rok narastá. Z toho dôvodu zvažujú aj iné možnosti financovania.

Z výsledkov skrátenej finančnej analýzy spoločnosti vyplynulo, že spoločnosť má problémy s druhotnou platobnou neschopnosťou, má vysokú takmer 90 % zadlženosť, problém s okamžitou likviditou, vysoký stav zásob, ktoré vyvolávajú rast kapitálu a dlhú dobu obratu pohľadávok a záväzkov. Rozhodla som sa prvotne riešiť problém s dlhou dobou obratu pohľadávok a záväzkov, likviditou a zadlženosťou. Doba obratu pohľadávok je síce oproti dobe obratovosti záväzkov kratšia, ale pohľadávok po lehote splatnosti spoločnosť eviduje viac. Aby spoločnosť nemusela nedobytné pohľadávky odpisovať, bolo by vhodné prikladať väčšiu pozornosť správe a vymáhaniu pohľadávok. Včasnejším splácaním pohľadávok z obchodného styku, by sa spoločnosti zlepšila likvidita a dokázala by tak hrať včas aj svoje záväzky. Odstránil by sa problém druhotnej platobnej neschopnosti. Zlepšenie platobnej morálky by sa odzrkadlilo na celkovom hodnotení podniku.

Factoring je komplexný produkt, ktorý rieši klientom financovanie krátkodobých pohľadávok do splatnosti, ich správu, inkaso a prípadne zaistenie pohľadávok pre prípad platobnej nevôle či platobnej neschopnosti odberateľov.(17) Klient si na rozdiel od úveru alebo pôžičiek potrebné zdroje nepožičiava, ale predáva faktoringovej spoločnosti pohľadávky za svojimi odberateľmi pred splatnosťou faktúr.

Využitím factoringu by sa spoločnosti Omniplast vyriešili skoro všetky aktuálne problémy. Získala by potrebnú likviditu, ktorú by mohla použiť na splatenie dlhov a znížiť si tak vysokú zadlženosť. Okamžitá likvidita by sa jej zlepšila z hodnoty 0,12 na 0,68, spoločnosť by sa pohybovala nad odporúčanou hodnotou 0,2. Zlepšili by sa jej aj čisté pohotovité prostriedky o 24 677 tis. Kč. Náklady na factoring by pri výške pohľadávok k 31.12.2008 vyšli rádovo na 650 tisíc Kč.

Na základe vyššie uvedených výhod a zlepšení, ktoré by factoring do spoločnosti priniesol odporúčam, aby spoločnosť Omniplast s.r.o. požiadala o factoringovú spoluprácu s Factoringom ČS, ktorého náklady na tuzemský factoring vyšli najnižšie.

ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

Literatúra

- (1) HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1.vyd. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8
- (2) KISLINGEROVÁ, E. *Manžerské finance*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. 714 s. ISBN 80-7179-802-9
- (3) LANDA, M., POLÁK, M. *Ekonomické řízení podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 150 s. ISBN 978-80-2511-996-9
- (4) MAREŠ, S. *Zdroje financování podniku*. 1.vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2004. 108 s. ISBN 80-86754-12-X
- (5) ROUBÍČKOVÁ, M. *Firemní finance A*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita, 2000. 93 s. ISBN 80-7248-076-6
- (6) SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera- finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8
- (7) SCHOLLEOVÁ, H.. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9
- (8) SUCHÁNEK, P. *Finanční management (DSO)*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 128 s. ISBN 978-80-210-4277-3
- (9) SYNEK, M. *Podniková ekonomika*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H.Beck, 2002. 479 s. ISBN 80-7179-736-7
- (10) ŠEVČÍK, A. *Bankovníctví I*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 128 s. ISBN 80-21-036-49-4
- (11) VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. 2. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 1999. 324 s. ISBN 80-86-110-21-1
- (12) VALACH, J.: *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2. přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 465 s. ISBN 80-86929-01-9
- (13) ZINECKER, M.: *Základy financí podniku*. 1.vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008. 194 s. ISBN 978-80-214-3704-3

Ostatné zdroje:

- (13) *Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA* (online). 2010 (cit. 2010-05-30). Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/ebita/>
- (14) *Business Link* (online). 2010 (cit. 2010-02-02). Dostupné z: <http://www.businesslink.gov.uk/bdotg/action/detail?type=RESOURCES>
- (15) *Dluhové financování* (online). 2010 (cit. 2010-02-12). Dostupné z : <http://www.czechinvest.org/dluhove-financovani>
- (16) *Factoring* (online). 2010 (cit. 2010-02-02). Dostupné z: <http://www.factoring.cz/factoring.asp>
- (17) *Factoring* (online). 2010 (cit. 2010-05-10). Dostupný z: <http://www.factoringcs.cz/cs/co-je-factoring.html>
- (18) *Co je factoring* (online). 2010 (cit. 2010-05-24). Dostupné z: <http://www.csobfactoring.cz/factoring/co-je-factoring/>
- (19) *Factoring, leasing nebo úvěr* (online). 2006 (cit. 2010-05-10). Dostupné z: <http://www.transfinance.cz/o-nas/nasimi-zakazniky-jsou/pripadove-studie.html>
- (20) *Factoring v ČR* (online). 2006 (cit. 2010-05-20). Dostupné z: <http://www.transfinance.cz/factoring/factoring-v-cr.html>
- (21) *Falconcm* (online). 2010 (cit. 2010-02-02). Dostupné z: <http://www.falconcm.cz/sluzby/factoring/n>
- (22) *Firemní finance* (online). 2010 (cit. 2010-02-02). Dostupné z: <http://firmy.finance.cz/financovani/informace/factoring/vyhody-nevyhody/>
- (23) *Je factoring vhodný pro naši firmu?* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z: <http://www.csobfactoring.cz/factoring/nejcastejsi-dotazy/>
- (24) *Kdo je ideální klient pro factoring?* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z: <http://www.factoringcs.cz/cs/caste-dotazy.html>
- (25) *Kdo jsou naši klienti* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z: <http://www.csobfactoring.cz/factoring/kdo-jsou-nasi-klienti/>
- (26) *Ke stažení* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z: http://www.nlbfactoring.cz/index.asp?akce=ke_stazeni

- (27) *Kolik skutečně zaplatím?* (online). 2010 (cit. 2010-05-26). Dostupné z:
<http://www.factoringcs.cz/cs/caste-dotazy.html>
- (28) *Kolik to stojí* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.nlbfactoring.cz/index.asp?akce=produkty&akce2=ceny>
- (29) *Naše služby* (online). 2010 (cit. 2010-05-24). Dostupné z:
<http://www.csobfactoring.cz/nase-sluzby/tuzemsky-regresni-factoring/>
- (30) *Naše výhody* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
http://www.nlbfactoring.cz/index.asp?akce=nase_vyhody
- (31) *Není factoring příliš drahý?* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.csobfactoring.cz/factoring/nejcastejsi-dotazy/2/>
- (32) *Objem postoupených pohledávek za první čtvrtletí 2010* (online). 2010 (cit. 2010-05-18). Dostupné z:
<http://www.transfinance.cz/data/sharedfiles/AFSCR+1Q2010+na+web.pdf>
- (33) *Omniplast* (online). 2010 (cit. 2010-05-24). Dostupné z:
<http://www.omniplast.eu/cs/o-nas>
- (34) *Poplatky* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.csobfactoring.cz/factoring/poplatky/>
- (35) *Poplatky za služby* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.factoringcs.cz/cs/zakladni-produkty/tuzemsky-factoring/75.html>
- (36) POSPÍŠILÍK, K.: *Factoring a forfaiting v Česku*. (online). 2008 (cit. 2010-05-10). Dostupné z: <http://www.inovace.cz/for-business/financovani-inovaci/clanek/factoring-a-forfaiting-v-cesku/>
- (37) *Prehľad ukazovateľov hodnotenia výkonnosti podniku* (online). 2010 (cit. 2010-05-26). Dostupné z:
<http://www.butkaj.com/go/ekonomia/documents/05Lanci%20-%20Výpoet%20ukazovateov%20zisku%20a%20rentability%20doplnok.pdf>
- (39) *Produkty* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.nlbfactoring.cz/index.asp?akce=produkty&akce2=factoring>
- (40) *Profil ČSOB Factoring* (online). 2010 (cit. 2010-05-24). Dostupné z:
<http://www.csobfactoring.cz/o-nas/profil-csob-factoring/>

- (41) *Sagit* (online). 2010 (cit. 2010-02-12). Dostupné z:
http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=152&typ=r&levelid=ob_010.htm
- (42) *Transfince* (online). 2006 (cit. 2010-05-10). Dostupné z:
<http://www.transfinance.cz/o-nas.html>
- (43) *Tuzemský factoring- Jak začít?* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.factoringcs.cz/cs/zakladni-produkty/tuzemsky-factoring/77-tuzemsky-factoring-jak-zacit.html>
- (44) *Úplný výpis z obchodního rejstříku* (online). 2010 (cit. 2010-05-24). Dostupné z:
<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/report?sysinf.vypis.CEK=700000303&sysinf.vypis.rozsah=uplny&sysinf.@typ=transformace&sysinf.@strana=report&sysinf.vypis.typ=XHTML&sysinf.vypis.klic=69878c6e88fa3a631bc96e5bbf2446e2&sysinf.spis.@oddil=C&sysinf.spis.@vlozka=45427&sysinf.spis.@soud=Krajsk%FDm%20soudem%20v%20Brn%EC&sysinf.platnost=24.05.2010>
- (45) *V čem se factoring liší od úvěru?* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.csobfactoring.cz/factoring/nejcastejsi-dotazy/2/>
- (46) VINTER, J. *Forfaiting- peníze (skoro) ihned a bez rizika.* (online). 2005 (cit. 2010-03-03). Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/forfaiting-penize-skoro-ihned-a-bez-rizika/>
- (47) *Výroční zpráva 2008* (online). 2008 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
http://www.factoringcs.cz/files/VZ2008factoring_cs.pdf a *O společnosti* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z: <http://www.factoringcs.cz/cs/o-nas/o-spolecnosti.html>
- (48) *Základní produkty* (online). 2010 (cit. 2010-05-25). Dostupné z:
<http://www.factoringcs.cz/cs/zakladni-produkty/tuzemsky-factoring.html>
- (49) Zpráva nezávislého auditora o ověření účetné závěrky k 31.12.2008 společnosti Omniplast s.r.o.
- (50) *Zpráva o stavu a vývoji nebankovního leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR- 1. čtvrtletí 2010* (online). 2010 (cit. 2010-05-10). Dostupné z: http://www.clfa.cz/statistiky/2010_1q_zprava.doc

- (51) *Zpráva o stavu a vývoji nebankovního leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR- 1. čtvrtletí 2010* (online). 2010 (cit. 2010-05-10).
Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=64>

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

AFS- Asociace factoringových společností

a.s.- Akciová spoločnosť

CZK- Česká koruna

ČMZRB- Českomoravská záruční a rozvojová banka

ČPK- Čistý pracovný kapitál

ČPP- Čisté pohotovité prostriedky

DHM- Dlhodobý hmotný majetok

DMNM- Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

DPH- Daň z pridanej hodnoty

EAT- Earnings before tax

EBIT- Earnings before interest and taxes

EUR- Euro

EURIBOR- Euro Interbank Offered Rate

FCI- Factors Chain International

GBP- Britská libra

CHF- Švajčiarsky frank

IFG- International Factors Group

Kč- Koruna česká

p.a.- Ročne

PRIBOR- Prague Interbank Offered Rate

ROA- Rentabilita aktív

ROE- Rentabilita vlastného kapitálu

ROS- Rentabilita tržieb

s.r.o.- Spoločnosť s ručením obmedzeným

Tj.- To je

Tzn.- To znamená

Tzv.- Takzvaný

USD- americký dolár

1 M- jednomesačná

2 M- dvojmesačná

ZOZNAM GRAFOV A TABULIEK

Graf 1: Index IN05	33
Graf 2: ČPK spoločnosti Omniplast s.r.o.....	34
Graf 3: Čisté pohotové prostriedky spoločnosti Omniplast s.r.o.....	35
Graf 4: Rentabilita aktív spoločnosti Omniplast s.r.o.....	36
Graf 5: Rentabilita vlastného kapitálu spoločnosti Omniplast s.r.o.	37
Graf 6: Rentabilita tržieb spoločnosti Omniplast s.r.o.....	38
Graf 7: Ukazovatele zadĺženosti spoločnosti Omniplast s.r.o.	39
Graf 8: Úrokové krytie spoločnosti Omniplast s.r.o.	40
Graf 9: Likvidita spoločnosti Omniplast s.r.o.....	41
Graf 10: Obratovosť spoločnosti Omniplast s.r.o.	42
Graf 11: Doby obratu spoločnosti Omniplast s.r.o. v dňoch	44
Graf 12: Podiel na trhu factoringu 1.Q 2010	50
Graf 13: Obrat (v mil. Kč) factoringových spoločností 1.Q 2010.....	50
Tabuľka 1: Hodnoty indexu IN05 spoločnosti Omniplast s.r.o.....	33
Tabuľka 2: Čistý pracovný kapitál spoločnosti Omniplast s.r.o.....	34
Tabuľka 3: Čisté pohotové prostriedky spoločnosti Omniplast s.r.o.....	35
Tabuľka 4: Financovanie vlastným kapitálom	47
Tabuľka 5: DHM zaobstaraný formou finančného prenájmu	12
Tabuľka 6: Financovanie cudzím kapitálom	48
Tabuľka 7: Factoring v ČR 1.Q 2010	51
Tabuľka 8: Približná kalkulácia nákladov	60
Tabuľka 9: ČPP 2008	61
Tabuľka 10: Okamžitá likvidita 2008	61

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 Výkazy spoločnosti Omniplast s.r.o. za roky 2006-2008	71
Príloha č. 2 Rozdiel medzi factoringovým a bankovým financovaním	73
Príloha č. 3 DHM zaobstaraný formou finančného prenájmu.....	74

Príloha č. 1 Výkazy spoločnosti Omniplast s.r.o. za roky 2006-2008

Rozvaha

	2006	2007	2008
	v tisícoch Kč		
Aktíva celkom	70 293	84 903	95 065
Pohľadávky za upsaný VK	0	0	0
<i>Dlhodobý nehmotný majetek</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Dlhodobý hmotný majetek</i>	<i>1 468</i>	<i>1 247</i>	<i>4 676</i>
- pozemky	0	0	58
- samostatné movité věci a soubory	1 468	1 247	4 618
- nedokončený dlhodobý majetek	0	0	0
- poskytnuté zálohy na dl. majetek	0	0	0
<i>Dlhodobý finanční majetek</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Oběžná aktíva	67 572	82 104	88 892
- zásoby	28 186	42 310	50 740
- poskytnuté zálohy	0	0	0
- krátkodobé pohledávky	36 470	29 997	31 720
- pohledávky z obch. styku	36 258	29 581	31 592
- stát- daňové pohledávky	0	290	0
- ostatní poskytnuté zálohy	98	25	26
- dohadné účty aktivní	110	92	102
- jiné pohledávky	4	9	0
- krátkodobý finanční majetek	2 916	9 797	6400
Časové rozlišení	1 253	1 552	1 497
Pasíva celkem	70 293	84 903	95 065
Vlastní kapitál	4 909	4 891	9 181
- základní kapitál	200	200	200
- kapitálové fondy	0	0	0
- fondy tvořené ze zisku (RF)	20	20	20
- VH min. let	1 559	4 689	4 671
- VH běžné úč. obd.	3 130	-18	4 290
Cizí zdroje	65 356	79 988	85 545
<i>Rezervy- ostatní rezervy</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Dlhodobé závazky</i>	<i>0</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>
- jiné závazky	0	30 000	30 000
- odložený daňový závazek	0	0	0
<i>Krátkodobé závazky</i>	<i>19 356</i>	<i>19 988</i>	<i>24 648</i>
- závazky z obch. styku	16 344	17 878	22 063
- závazky k zaměstnancům	342	440	697
- závazky ze sociálního zabezpečení	231	302	300
- stát- daňové závazky a dotace	2 408	1 015	923
- krátkodobé přijaté zálohy	0	339	602
- dohadné účty pasivní	31	0	47
<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	<i>46 000</i>	<i>30 000</i>	<i>30 897</i>
- krátkodobé finanční výpomoci	46 000	30 000	30 274
Časové rozlišení	28	24	339

Výkaz zisku a ztráty

	2006	2007	2008
	v tisících Kč		
Tržby za prodej zboží	141967	143656	141654
Náklady vynaložené na prodané zboží	107938	107099	100229
Obchodní marže	34 029	36 557	41 425
<i>Výkony</i>	<i>1 668</i>	<i>2 089</i>	<i>1 745</i>
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	1 257	1 801	1 266
Změny stavu vnitř. zásob, vlastní výroby	0	0	0
Aktivace	411	288	479
<i>Výkonová spotřeba</i>	<i>9 027</i>	<i>12 928</i>	<i>16 238</i>
Spotřeba materiálu a energie	2 396	3 002	3 955
Služby	6 631	9 926	12 283
Přidaná hodnota	26 670	25 718	26 932
<i>Osobní náklady</i>	<i>8 677</i>	<i>11 160</i>	<i>12 614</i>
Mzdové náklady	6 341	8 094	9 427
Odměna členům orgánů společnosti	0	0	0
Náklady na sociální zabezpečení	2 219	2 795	2 902
Sociální náklady	117	271	285
Daně a poplatky	108	325	235
Odpisy DHNM	410	458	585
Tržby z prodeje DM a materiálu	0	520	168
Zůstatková cena DM a mat.	0	0	0
Změna stavu rezerv, OP v provoz.obl.	656	2 316	-312
Ostatní provozní výnosy	319	297	672
Ostatní provozní náklady	9 936	7 660	1 487
Provozní VH	7 202	4 616	13 163
Výnosové úroky	13	11	8
Nákladové úroky	2 588	3 722	3 423
Ostatní finanční výnosy	822	1 452	1 527
Ostatní finanční náklady	1 111	1 880	5 766
Finanční VH	-2 864	-4 139	-7 654
Daň z příjmů za běžnou činnost	1 208	502	1 219
- splatná	1 208	502	1 219
- odložená	0	0	0
VH za běžnou činnost	3 130	-25	4 290
Mimořádné výnosy	0	7	0
Mimořádné náklady	0	0	0
Mimořádný VH	0	7	0
VH za účetní období	3 130	-18	4 290
VH před zdaněním	4 338	484	5 509

Príloha č. 2 Rozdiel medzi factoringovým a bankovým financovaním

	ÚVER	FACTORING
Služby	Poskytnutie prostriedkov	• Poskytnutie prostriedkov • Správa pohľadávok • Prevzatie rizika neplatenia
Parametry financovania	Štandardne 70 % z pohľadávok do lehoty splatnosti a max. 40 % z pohľadávok do 30 dní po splatnosti	Štandardne 80 % zo všetkých pohľadávok až do 90 dní po splatnosti
Náklady	• Úroková sadzba • Poplatok za zmluvu • Záväzková provízia z nečerpaného limitu	• Úroková sazba • Factoringový poplatok • Prípadne Poplatok za prevzatie rizika neplatenia
Flexibilita	Štandardné bankovné schvalovacie procesy	Jednoduchý a rýchly schvalovací proces

Zdroj: V čem se factoring liší od úvěru? (online) 2010 (cit. 25-05-2010) Dostupné na WWW:
<<http://www.csobfactoring.cz/factoring/nejcastejsi-dotazy/2/>>

Príloha č. 3 DHM zaobstaraný formou finančného prenájmu

Tabuľka 10: DHM zaobstaraný formou finančného prenájmu (Zdroj: Ostatné zdroje (49))

Zahájenie	Trvanie	Názov majetku	Splátky celkom (v tis. Kč)	Uhradené splátky (v tis. Kč)
05-2004	36 m.	NA Ford Focus	0	0
08-2004	36 m.	NA Ford Focus	0	0
10-2004	36 m.	NA Ford Focus	529	395
11-2004	48 m.	NA Ford Tranzit	1013	773
12-2004	31 m.	OA Volvo cesia zmluvy	946	689
06-2005	36 m.	NA Ford Fusion	294	226
09-2005	36 m.	NA Iveco	849	642
11-2005	36 m.	NA Iveco Daily	1058	798
12-2005	36 m.	NA Volvo	938	704
02-2006	41 m.	NA Citroen Jumper	530	365
09-2006	48 m.	Náves	779	333
09-2006	48 m.	Ťahač MAGNUM	1638	441
02-2007	36 m.	OA Volvo	802	365
04-2007	36 m.	NA Volvo	1223	506
08-2007	60 m.	NA MAN	2229	552
08-2007	36 m.	VV vozík STILL	1322	426
09-2007	36 m.	NA Volvo	1242	392
11-2008	60 m.	Lietadlo	2296	30